To:) (UITVOERINGSBELEID)[ ];) (COMM)[ ]; M29 (M29) (UITVOERINGSBELEID)[ ];];) (BOA/Advies)[ ];) (BJZ/JZ)[ ]; Cleyndert];) (BOA/Advies)[ ];) (BEDRIJF)[ ]; BDG Belastingdienst (UITVOERINGSBELEID)[ ];];];) (FISCALITEIT)[ ) (BJZ/JZ)[ ]; Blieck, J (Jos) de (MT)[J. de Blieck]; Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)[Uijlenbroek];) (FISCALITEIT)[ ];) (BEDRIJF)[ ];) (FISCALITEIT)[ ]; IJzerman, JT (Jan) (DB)[Ijzerman];) (DB/FRI)[ ];) (FISCALITEIT)[ ) (BJZ/JZ)[M38 (FISCALITEIT)[M38]; M155) (HDFEZ/BC)[M155];];];) (HDFEZ/BC)[ ]; Wesseling, JK (Jasper) (AFP)[Wesseling]; ((UITVOERINGSBELEID)[ ]; ( ) (UITVOERINGSBELEID)[ ];) (UITVOERINGSBELEID)[ ]; ((UITVOERINGSBELEID)[ ]; Leijten, MR (Manon) (SG)[Leijten]; Gelder, JH (Han) van (pSG)[Gelder]; Willems, TJ (Talien) (COMM)[Willems];) (BOA/Advies)[ ];) (BOA/BO&P/STAS)[ ];) (BOA/BO&P/STAS)[ ];) (HDFEZ/BC)[ ];) (BOA/Advies)[ ]; Bogtstra, MS (Marijke) (BJZ/JZ)[Bogtstra]; Obbink, NST (Niels) (HDFEZ)[Obbink]; dg-secretariaat Belastingdienst[Secretariaat DG]; Stein, P (Peter) (BOA)[Stein]; (BOA/Advies)[ ]

From:) (BOA/Advies)

Sent: Fri 6/7/2019 7:43:43 PM

Importance: Normal

Subject: CAF11-stukken die naar de stas zijn gegaan

MAIL_RECEIVED: Fri 6/7/2019 7:43:47 PM

Excuusbrief v3.docx
Bijlage Memo terugkoppeling ouderbijeenkomsten Toeslagen.docx
Bijlage Uitnodiging gesprek STAS v1.0.docx
Bijlage Aanmeldingen oudergesprek.docx
Notitie Opzet ouderbijeenkomst CAF11 v2.docx
Set van factsheets over CAF-11.docx
Beantwoording vragen Omtzigt schoon.docx
Antwoorden feitelijke vragen CIE Fin schoon.docx
Concept - overzicht individuele casuistiek ouders aanwezig 11 juni 2019.docx
Kamerbrief Com.docx
etnisch profileren.docx
20190607 Advies tegemoetkoming Caf11.pdf
notitie advies tegemoetkoming CAF 11.docx
Factsheet DGBD Afbakening.docx

Hey,

Als bijlage staan alle stukken die ik ook zo naar de stas heb gebracht (zodra we een oplossing voor de niet-functionerende printers hebben…), inclusief het vriendelijke verzoek om ieder voor zich deze dinsdag even in Digidoc te archiveren.

Groet,

NAWregel1
NAWregel2
NAWregel4
NAWregel5

Betreft: excuses stopzetten kinderopvangtoeslag en vervolg

Geachte <heer/mevrouw> <naam>,

U heeft sinds 2014 geen kinderopvangtoeslag ontvangen. Na een meer diepgravend onderzoek ben ik nu tot de conclusie gekomen dat de toeslagen onterecht zijn stopgezet en/of bij u teruggevorderd. Er is te weinig oog geweest voor de menselijke maat. Ik bied u nogmaals mijn oprechte excuses aan voor de verkeerde keuzes die wij hebben gemaakt en voor het feit dat het allemaal erg lang heeft geduurd.

[optie I]
Ik besef me ook dat dit grote impact op u en uw gezin heeft gehad en nog heeft. Ik ben van plan om meer te doen dan mijn excuses aan te bieden. Ik ga mijn best doen u financieel tegemoet te komen voor de fouten die de Belastingdienst/Toeslagen heeft gemaakt. We kunnen mogelijk niet alles oplossen, maar we willen het [zoveel mogelijk/een en ander] wel voor u rechtzetten/ uw problemen verhelpen/ verlichten.
[optie II]
Ik besef me ook dat dit grote impact op u en uw gezin heeft gehad en nog heeft. Alleen excuses zijn niet genoeg, daarom willen we u graag financieel tegemoetkomen. We kunnen mogelijk niet alles oplossen, maar ik ga mijn best doen om de fouten die we hebben gemaakt recht te zetten.

Hoe verloopt dit nu verder?
Wij zoeken op dit moment uit om hoeveel geld het gaat voor ieder gezin persoonlijk en stellen aan de hand van alle informatie de hoogte van de tegemoetkoming vast. We kunnen u nu daarom nog niet precies zeggen hoeveel u ontvangt en wanneer. We vragen u hiervoor nog uw geduld. We zetten ons maximaal in om onze fouten zo goed mogelijk te herstellen.

Zodra meer bekend is over het vervolg en wat dit voor u betekent, dan nemen wij uiteraard direct contact met u op. Heeft u tot die tijd vragen? Dan kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 – 155 04 51, bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 09.00 en 16.00 uur.

Hoogachtend,

Toeslagen
Belastingdienst

VERTROUWELIJK

Aan:
Staatssecretaris van Financiën

Belastingdienst/Toeslagen
Graadt van Roggenweg 500
3531 AH Utrecht

Contactpersoon
Agaath Cleyndert
Algemeen directeur Toeslagen
M 06 Cleyndert
Cleyndert

Datum
31 mei 2019

Behandeld door

Kopie aan
DG Belastingdienst
MT Toeslagen

Bijlagen
-

memo

Terugkoppeling ouderbijeenkomsten CAF 11

Aanleiding

In het Kamerdebat van 21 maart jl. heeft u toegezegd dat de directeur Toeslagen en u in gesprek zouden gaan met de betrokken ouders bij CAF 11.

In deze notitie ontvangt u een terugkoppeling van de drie ouderbijeenkomsten met de directeur Toeslagen die op 15, 17 en 22 mei plaatsvonden. Op 11 juni vindt een afsluitend gesprek plaats met u en achttien ouders die zich in de afgelopen bijeenkomsten hebben aangemeld.

Kern

- Het waren emotionele en indringende gesprekken. Ze waren vooral gericht op het luisteren naar ouders, niet zozeer om de positie van Toeslagen toe te lichten.
- Ouders waren teleurgesteld dat het geen individuele gesprekken waren en er niet inhoudelijk opnieuw over hun dossier gesproken kon worden.
- Ouders hebben nog steeds veel vragen over de behandeling van hun dossiers in de afgelopen jaren. Zij voelen zich onheus behandeld door medewerkers.
- Zij begrijpen niet waarom hun kinderopvangtoeslag werd stopgezet en er (over meerdere jaren) grote bedragen werden teruggevorderd.
- Ouders hebben nog steeds grote schulden bij de Belastingdienst of bij derden. De impact op hun persoonlijke leven is erg groot. Zij zijn hun vertrouwen in de overheid kwijtgeraakt.
- De gemaakte excuses zijn voor de ouders onvoldoende.
- ! Bij de eerste bijeenkomst is, zonder dat wij daar weet van hadden, een journalist van RTL geweest. Hij heeft daar een column over geschreven. Hij heeft na afloop laten weten dat een van de aanwezigen audio opnames zou hebben gemaakt van de bijeenkomst. Andere signalen dan die van de journalist zijn bij Toeslagen niet bekend.

Aanmeldingen

Voor de ouderbijeenkomsten zijn alle 235 ouders uitgenodigd, die in CAF 11 te maken hebben gekregen met stopzetting van hun kinderopvangtoeslag per 1 september 2014.[1] Voor de drie bijeenkomsten hebben 55 ouders zich aangemeld. Zij kwamen deels met meerdere personen waardoor in totaal 75 personen aanwezig zijn geweest. De advocate van meerdere ouders – [redacted] was bij de eerste bijeenkomst aanwezig.

[1] Zoals inmiddels is gebleken is de kinderopvangtoeslag van nog eens 67 ouders met terugwerkende kracht stopgezet over de jaren 2012, 2013 en begin 2014. Zij hadden per 1 juli 2014 al geen kinderopvangtoeslag meer, maar waren in de periode ervoor wel aangesloten bij het 10.2.e

Een aantal ouders heeft telefonisch en per e-mail gereageerd op de uitnodiging en heeft daarbij al ervaringen gedeeld en vragen gesteld.

Tijdens de ouderbijeenkomsten is geïnventariseerd wie met u in gesprek wilde gaan. Er hebben zich 24 ouders aangemeld. Van hen gaan achttien ouders met u in gesprek. De anderen zijn niet beschikbaar op 11 juni.

Doel ouderbijeenkomsten
In vervolg op uw toezegging van 21 maart is bij de bijeenkomsten duidelijk gemaakt dat:
- de directeur Toeslagen excuses aanbiedt dat niet voldoende is stilgestaan bij wat het stopzetten van toeslagen voor de ouders zou betekenen, dat in de behandeling fouten zijn gemaakt en dat de bezwaarafhandeling te lang op zich liet wachten;
- Toeslagen geen (aanvullende) toezeggingen kan doen en in de bijeenkomst niet in kan gaan op individuele zaken;
- het doel van de bijeenkomsten het delen van de ervaringen van de ouders is om daar in de toekomst van te leren.

Terugkoppeling ouderbijeenkomsten 15, 17 en 22 mei
Tijdens de ouderbijeenkomsten zijn de directeur Toeslagen, afdelingshoofden Toeslagen en mediators van de Belastingdienst in kleine groepen met ouders in gesprek geweest. Het waren open en emotionele gesprekken. Tijdens de bijeenkomsten zijn de ervaringen van de ouders op flappen zichtbaar en puntsgewijs genoteerd. De ervaringen komen overeen met de bewoordingen die wij ook eerder hebben vernomen van de Nationale Ombudsman, uit de media en via tweede kamerleden. Ook tijdens procedures voor de rechtbank en in klachten zijn dergelijke ervaringen geuit.

Hieronder is de terugkoppeling van de ouderbijeenkomsten geclusterd in de volgende onderdelen:
- verwachtingen van ouders t.a.v. de ouderbijeenkomsten
- stopzetting van de kinderopvangtoeslag in 2014
- langdurige en onduidelijke behandeling van vragen, bezwaar en beroep
- bejegening door medewerkers van Toeslagen
- invordering en schulden
- impact op persoonlijk leven
- gevraagde vervolgstappen

Op een aantal onderdelen geven we aan welke vervolgacties Toeslagen reeds heeft ingezet.

Verwachtingen van ouders
- Veel ouders gaven kwamen naar de bijeenkomst met de verwachting dat de Belastingdienst nu zou toegeven dat er fouten zijn gemaakt in hun dossier en dat er over een regeling kon worden gesproken.
- Ouders vinden excuses onvoldoende, ze willen weten welke consequentie de excuses hebben. Het lerende effect is voor de Belastingdienst positief, maar ouders willen genoegdoening.
- Sommige ouders geven aan het prettig te vinden dat er nu naar hun verhaal geluisterd wordt, terwijl dat in de afgelopen jaren niet gebeurde.
- Sommige ouders vragen wat zij in de komende periode kunnen verwachten van de Belastingdienst / Toeslagen.
- Meerdere ouders wilden graag een individueel gesprek. Ze hebben behoefte om persoonlijk hun ervaring te delen en hun casus door te spreken.

Ingezette vervolgactie
We hebben ouders de gelegenheid gegeven om na afloop van de bijeenkomsten individuele gesprekken aan te vragen om nadere uitleg bij hun dossier te geven. Tot nu toe hebben 5 ouders zich aangemeld voor de gesprekken op 12, 13 en 14 juni. Deze gesprekken vinden plaats op kantoor Utrecht en voorafgaand worden de betreffende dossiers geanalyseerd door de (la)vaco Toeslagen.

Stopzetting van de kinderopvangtoeslag in 2014

- De stopzetting van de kinderopvangtoeslag in 2014 kwam onverwacht voor de ouders, ze begrijpen nu nog steeds niet waarom dit nodig was.
- Het gastouderbureau EXKDADIM heeft voor meerdere ouders de kinderopvangtoeslag aangevraagd en alle zaken geregeld tussen de gastouders en de vraagouders (contracten, berekening toeslag etc.). De ouders gingen er vanuit dat het goed geregeld was. Mede omdat het gastouderbureau een LRK inschrijving heeft en dus 'goedgekeurd' was. Enkelen noemden dat zij voorheen bij een ander bureau waren aangesloten (U36), waarbij de directeur met "veel geld" naar Turkije is gegaan. Ze zijn nu weer hun geld kwijtgeraakt.
- Meerdere ouders geven aan dat zij niet begrijpen waarom het gastouderbureau EXKDADIM geen sancties heeft gekregen en zij zelf wel. Ze geven aan "het is toch niet aan mij om het gastouderbureau te controleren" en "ik ben de dupe van de administratie van het gastouderbureau".
- Meerdere ouders geven aan dat zij niet begrijpen waarom de kinderopvangtoeslag ook over de jaren ervoor (soms tot 2011/2012) werd teruggevorderd.
- In de groepen is discussie over de vraag of er is gediscrimineerd en of daarom hun kinderopvangtoeslag werd stopgezet. Sommige ouders voelen dit wel zo, anderen geven aan dat het logisch is als er een Nederlands-Turks gastouderbureau wordt gecontroleerd, dat dan ook ouders met een Turkse achtergrond daarop zijn aangesloten.
- Meerdere ouders geven aan dat niet alleen hun toeslag werd stopgezet, maar dat zij ook geblokkeerd waren om nieuwe toeslagen aan te vragen.

- *Ingezette vervolgactie*
- We bereiden besluitvorming voor over beleid rondom "blokkades" in onze systemen. Op dit moment is geen eenduidig beleid wanneer dergelijke aantekeningen verwijderd worden. Opschonen binnen deze doelgroep zal op zeer korte termijn gebeuren, maar moet passen in breder uit te voeren beleid.[2]

Langdurige en onduidelijke behandeling van vragen, bezwaar en beroep

- Veel ouders geven aan dat zij gehoor hebben gegeven aan de eerste vraagbrief om "alle informatie" op te sturen of aan te leveren bij de balie.
- Vervolgens kregen veel ouders na enkele weken een brief dat de informatie "onjuist of onvolledig" was. De brief maakte niet duidelijk welke informatie onjuist was, welke stukken nog aangeleverd moesten worden, of wat onderbouwd moest worden.
- Als ouders probeerden te bellen om meer duidelijkheid te krijgen, werd hen gezegd dat de medewerker deze informatie niet kon geven. Soms werden ze helemaal niet teruggebeld.
- Veel ouders geven aan dat zij meerdere malen stukken hebben afgeleverd aan de balie en hiervan een ontvangstbevestiging kregen of aangetekende informatie verzonden, maar dat zij telkens na weken of maanden vernamen dat

[2] Deze blokkades zijn de zogenoemde uitsluit- of toezichtlijsten en de meldingen "afwijkende behandeling" in het Toeslagen Verstrekkingen Systeem (TVS).

"de stukken niet aanwezig zijn". Zij vertellen "het lijkt wel of er zaken kwijt zijn gemaakt".
- De bezwaarperiode duurde volgens de ouders veel te lang. Zij geven aan dat de Belastingdienst lange termijnen kon aanhouden, terwijl zij soms binnen enkele dagen bewijsstukken moesten aanleveren.
- Ouders kregen geen duidelijkheid over de status van hun behandeling en er werd geen antwoord gegeven op de vraag om inzage in de berekening waarop de terugvordering was gebaseerd.
- Ouders ervoeren verregaande strengheid bij de beoordeling van hun stukken. Zo werd volgens een ouder het contract afgekeurd omdat het niet op één pagina stond. Ook bij één contante betaling of het ontbreken van één factuur, terwijl wel alle betalingsbewijzen aanwezig waren, werd de toeslag teruggevorderd over het gehele jaar en in enkele gevallen zelfs over meerdere jaren.
- Ouders geven aan dat in de bezwaar- en beroepsprocedure stukken werden achtergehouden en dat andere bevindingen tijdens de rechtszitting werden ingebracht. Hierop konden zij zich niet verweren.

Bejegening door medewerkers van Toeslagen
- Ouders hebben de bejegening door medewerkers van Toeslagen als zeer onprettig ervaren. De toon van de contacten was bot, als ze al in contact met een medewerker konden komen.
- Ouders gaven aan zich "als een crimineel" behandeld te voelen.
- Meerdere ouders geven aan dat "de afdeling beroep liegt", er zouden stukken achtergehouden zijn terwijl die wel tot het dossier behoren.
- De rol van de Landsadvocaat was volgens sommige ouders niet prettig. Er werd vooraf ruimhartigheid beloofd, maar dit hebben zij niet zo ervaren.

Invordering en schulden
- Ouders zagen zich geconfronteerd met hoge terugvorderingen over meerdere jaren, soms oplopend tot tegen de € 100,000. Sommige ouders hebben deze schuld nog openstaan bij de Belastingdienst, anderen hebben deze schuld betaald door bij o.a. familieleden en de werkgever een nieuwe schuld aan te gaan.
- Vanwege de CAF 11 procedure konden de ouders geen gebruik maken van een persoonlijke betalingsregeling, zij kregen het kenmerk "opzet/grove schuld". Ouders geven aan dat geen rekening is gehouden met hun leefomstandigheden.
- Ouders hebben hoge kosten moeten maken voor het inwinnen van advies en het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures.
- Diverse ouders staan onder bewindvoering of hebben een schuldentraject (doorlopen) vanwege de schuld bij de Belastingdienst.

Ingezette vervolgactie
Er worden in afwachting van het oordeel van de commissie Donner geen nieuwe innings- of (dwang)invorderingsmaatregelen genomen bij de betrokken ouders in CAF 11. De manier waarop dit kan plaatsvinden, wordt momenteel onderzocht.

Impact op persoonlijk leven
- Meerdere ouders geven aan relationele problemen te hebben gekregen. Zij zijn in echtscheiding beland vanwege de spanningen die de procedure en terugvordering meebracht. Ook voelen zij zich ongelukkig doordat ze hun kinderen tekort hebben gedaan. Ze waren "zo veel bezig met de papieren" en "de kinderen zien de problemen van de ouders".

- Ouders moesten stoppen met de kinderopvang, waardoor hun kinderen hun vertrouwde oppas misten.
- Meerdere ouders geven aan dat zij depressief en/of ziek zijn geworden, zij zijn onder behandeling van een psycholoog (geweest).
- Ouders voelen zich nog steeds machteloos en angstig. Zij durven geen "blauwe envelop" te openen. Meerdere ouders durven ook geen toeslagen meer aan te vragen. Zij "vertrouwen de overheid niet meer".
- Sommige ouders zijn niet in bezwaar of beroep gegaan omdat zij daar de energie niet meer voor konden opbrengen.
- Meerdere ouders vertellen dat één van hen (meestal de vrouw) gestopt is met werken, zodat zij geen kinderopvang meer nodig hebben. Soms werken ze nog wel allebei, maar betalen ze de kinderopvang zelf. Sommige moeders geven aan graag te willen werken en zelfstandig te willen zijn maar zich gedwarsboomd te voelen. Ze geven aan dat zij "daardoor in het zwarte circuit" werken. Dit belemmert hun arbeidsparticipatie.
- Een ouder geeft aan "het te willen snappen om het af te kunnen sluiten".
- Sommige ouders zijn hun baan kwijtgeraakt. Een van hen geeft aan "help ons om ons leven weer op te pakken".

Gevraagde vervolgstappen
Uit alle bijeenkomsten hebben zich ouders aangemeld die met u in gesprek willen. Zij willen ook u hun verhaal vertellen en hopen op genoegdoening. Daarnaast hopen ze dat andere ouders niet in hun situatie terecht kunnen komen. De ouders vragen ook om een eigen terugkoppeling van de bijeenkomsten, niet alleen via de tweede kamer.

Wij stellen voor dat u tijdens de bijeenkomst van 11 juni de vervolgstappen benoemt die in de tussentijd door Toeslagen zijn ingezet en die u in overleg met de Tweede Kamer heeft genomen.

Kantoor Utrecht

Telefoon 088 - 155 04 51

Postbus 4510, 6401 JA HEERLEN Pays Bas

Datum
4 juni 2019

Uw kenmerk
<BSN>

Kenmerk
T-C IG STAS

<Naam>
<Adres>
<PC> <WOONPLAATS>
<Land>

Betreft
Gesprek met de staatssecretaris

Geachte <heer/mevrouw> <aanhef>,

U bent onlangs aanwezig geweest bij een van de ouderbijeenkomsten over de kinderopvangtoeslag. Ik heb toen aangegeven dat ook de staatssecretaris van Financiën, Menno Snel, graag met u in gesprek gaat over uw ervaringen. Hij betreurt het zeer dat uw vertrouwen is geschonden en hij wil de uitvoering van de toeslagen verbeteren. Tijdens de ouderbijeenkomst hebt u zich opgegeven voor dit gesprek. Wij hebben u gebeld om u hiervoor uit te nodigen. Hieronder vindt u de bevestiging en alle praktische informatie.

SPECIMEN

Bevestiging
Het gesprek met de staatssecretaris vindt plaats op dinsdag 11 juni 2019 om 16.00 uur op het ministerie van Financiën, Korte Voorhout 7 in Den Haag. U bent welkom vanaf 15.30 uur.

Bij binnenkomst kunt u zich melden bij de receptie. Voor een bezoek aan het ministerie van Financiën hebt u een geldig legitimatiebewijs nodig. Neem dus uw paspoort, identiteitskaart of rijbewijs mee.

Hoe komt u bij het ministerie?
Komt u met de auto? Kijk dan op Google Maps voor een actuele routebeschrijving. U kunt parkeren in de parkeergarage onder het ministerie van Financiën.

Komt u met het openbaar vervoer? Kijk dan op 9292.nl of ns.nl voor de actuele dienstregeling. Het ministerie ligt op ongeveer tien minuten lopen van het treinstation Den Haag Centraal. Op Google Maps vindt u de kortste looproutes.

Wij vergoeden uw reiskosten voor het openbaar vervoer. Als u met de auto komt, krijgt u een kilometervergoeding.

Meer informatie
Hebt u nog vragen over deze brief of het komende gesprek? Of bent u toch verhinderd deze dag? Bel ons dan op telefoonnummer 088 - 155 04 51, bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 16.00 uur.

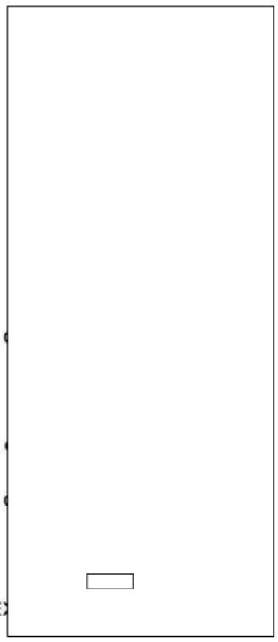
Hoogachtend,

Buiten reikwijdte

mw. A.C. Cleyndert
Directeur Belastingdienst/Toeslagen

Aanmeldingen oudergesprek stas

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.

Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Directie Communicatie
Inlichtingen
M185
T
F
M185
www.minfin.nl

Datum
6 juni 2019

Notitienummer
2019-0000093053

Auteur

Van
de directeur
Communicatie

Kopie aan

notitie

Opzet ouderbijeenkomst CAF11

Aanleiding

Voor de gesprekken worden alle 235 betrokken ouderstellen uit de CAF-11 zaak uitgenodigd. Toeslagen heeft drie sessies georganiseerd, waar de directeur Toeslagen en plaatsvervangend directeuren bij aanwezig waren (zie bijlage voor verslag). Komende dinsdag vindt de vierde en laatste bijeenkomst plaats met u. Deze notitie bevat alle informatie over deze ouderbijeenkomst inclusief uw spreektekst.

Planning van de middag

14.30	U informeert Nationale Ombudsman en Kinderombudsman
15.15-15.45	Gesprek met advocaat m (incl ambtelijke ondersteuning)
15.45-16.00	Voorstellen aan ouders (foyer beneden in het atrium)
16.00-17.15	Bijeenkomst met ouders (Huygenszaal)
17.15-17.30	Pauze en voorbereiden op persgesprek (eigen kamer)
17.30	Start persgesprek (Daalderzaal)
17.45	Brief bevindingen naar Tweede Kamer
18.00	Stand-up met journalisten op gang of buiten

Verwachtingen ouders

De ouders die zich aangemeld hebben om met u in gesprek te gaan, willen ook aan u hun verhaal vertellen. Ze verwachten excuses, en begrip voor de situatie waar ze hierdoor in terecht gekomen zijn en hopen op genoegdoening. Daarnaast hopen ze dat andere ouders niet in hun situatie terecht kunnen komen. Het verslag van de drie eerdere bijeenkomsten geven u een gedetailleerd beeld (zie bijlage)

Kernboodschap

Er is verkeerd omgegaan met de ouders waarvan de toeslagen voor kinderopvang in 2014 onterecht zijn stopgezet. Dat had niet zo gemoeten. Er was te weinig oog voor de menselijke maat en het heeft veel te lang geduurd. De overheid hoort fatsoenlijk om te gaan met burgers, daarom begrijp ik het gevoel van onrechtvaardigheid bij de ouders. Het spijt mij oprecht hoe dit gegaan is en dat reken ik ook mijzelf aan.
Ik ben van plan om meer te doen dan mijn excuses aan te bieden. Ik ga mijn best doen u financieel tegemoet te komen voor de fouten die de afdeling Toeslagen van de Belastingdienst heeft gemaakt. We kunnen mogelijk niet alles oplossen, maar we willen het wel zoveel mogelijk rechtzetten voor de ouders.

De ouders
Er hebben zich 21 ouders aangemeld (zie bijlage). Ook de advocate van meerdere ouders – m[redacted]- sluit aan. Als u dat wenst, zijn er voor u alleen korte beschrijvingen van de situatie van elke ouder beschikbaar.
Alle ouders waren aanwezig bij een van de drie eerdere ouderbijeenkomsten. Zij zijn ingegaan op de uitnodiging met u in gesprek te gaan. Toeslagen streefde naar maximaal 15 mensen. Omdat meer ouders interesse toonde, heeft Toeslagen erop gestuurd dat ouders niet te makkelijk nog iemand meenemen. Mocht dat onverhoopt toch gebeuren dan laten we hen gewoon toe. Qua zaal is rekening gehouden met extra mensen.

De bemensing
Gesprekleider: [redacted] heeft ook de 3 eerdere bijeenkomsten geleid. Zij draagt zorg voor het opvangen van emoties en het kanaliseren ervan.

Directeur-generaal Belastingdienst: Jaap Uijlenbroek. Met zijn aanwezigheid straalt de DG het ambtelijk belang uit en geeft zo de ouders het signaal dat de ambtelijke top deze zaak serieus neemt.

Woordvoerder: [redacted] maakt aantekeningen op flipover zoals ook bij de eerdere bijeenkomsten is gedaan.

Notulist: [redacted] maakt het verslag. De toezegging is verslag te doen aan de Tweede Kamer. Van de eerdere gesprekken is al een verslag gemaakt.

Beveiliging: nader te bepalen. Bij bijeenkomsten doet de beveiliging een risicocheck voor de bewindspersonen. De beveiliging heeft aangegeven dat iemand van hen aanwezig moet zijn. Dit wordt nog besproken.

Ontvangst en voorstellen aan ouders
De ouders zijn eerder al uitgenodigd door de Belastingdienst (zie bijlage: uitnodiging). De ouders komen aan bij de receptie vanwaar zij naar de foyer in het atrium voor de Huygenszaal gaan. Daar krijgen zij koffie of thee. De gespreksleider is daar al aanwezig. De anderen komen daar ook aan en stellen zich in de foyer voor aan de ouders. Tegen 16 uur nodigt de gespreksleider de aanwezigen uit om de Huygenszaal in te gaan.

Setting Huygenszaal
In de Huygenszaal staat een ovaal van stoelen zonder tafels ertussen. Aan een kant is de ovaal open. Daar staat twee stoelen: voor u en de gespreksleider. In een hoek daarnaast staat de woordvoerder om op een flipover aantekeningen te maken. In de andere hoek is een zitplaats voor een eventuele beveiliger. Voor het gesprek is een uur en een kwartier gereserveerd.

Programma
- Gespreksleider doet welkom, agenda en geeft het woord aan u.
- U trapt af met een korte duiding, biedt uw excuses aan voor hoe het gegaan is en laat weten wat u van plan bent. Vervolgens geeft u uw terugkoppeling van wat u heeft gehoord over hun eerdere gesprekken. Daarmee laat u blijken dat u zich persoonlijk heeft verdiept in de resultaten van de gesprekken die deze ouders eerder hebben gehad (zie bijlage 'woord vooraf').
- Ouders kunnen daar vervolgens op reageren en vragen stellen, en vooral hun verhaal vertellen. U luistert en laat blijken dat u hen hoort.
- Toelichting op het vervolg door eerst te vragen naar hun informatiebehoefte en dan de vervolgstappen toe te lichten: u doet morgen een excuusbrief op de post aan alle betrokken ouders; u informeert vandaag de Tweede Kamer met een brief; u laat een verslag van de oudergesprekken maken en stuurt dat de Tweede Kamer en de ouders toe. En u hebt de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen gevraagd zo spoedig mogelijk na de zomer met hun advies te komen.

Welkomswoord gespreksleider (en gaat daarbij staan)
- Welkom allemaal, wat goed dat u hier naar toe gekomen bent. Mijn naam is [redacted]. Ik heb u allemaal eerder gezien op een van de eerdere 3 bijeenkomsten geweest waar u uw ervaringen met de KOT heeft gedeeld met de directie van de Belastingdienst Toeslagen.
- U heeft aangegeven dat ook hier te willen, in gesprek met de staatssecretaris, dhr. Menno Snel, waarvoor vast dank.
- Mijn taak vanmiddag is hetzelfde als de vorige keer: ik ben er voor praktische zaken en ik ga u vertellen wat de bedoeling is.
Praktisch betreft bijvoorbeeld de reiskosten die u kunt declareren bij [redacted]. Koffie en thee kunt u naar behoefte pakken, toiletten op de gang, ...
- Dan wat de bedoeling is van vanmiddag.
- Ik ga zo eerst het woord geven aan de staatsecretaris, dhr. Menno Snel. Hij zal dan aangeven hoe hij hier in zit en wat hij tot nu toe meegekregen heeft van uw verhaal. Daarna wil hij graag zelf ook uw verhaal horen.
- Dat gesprek, daar gaat het om, doen we in deze groep, in deze zaal.
- Wanneer we de belangrijkste punten gehoord hebben, willen we het afronden door aan te geven wat er verder mee gaat gebeuren. Ik denk dat u dat ook wel wilt weten, toch?
- Ik denk dat we dan al gauw op kwart over 5 zitten. Dan wil ik in ieder geval afronden. Akkoord?

Woord vooraf staatsecretaris (en gaat daarbij staan)
Dames en heren,

Wat goed dat u vandaag gekomen bent.

Ik ben blij u hier te zien, hoewel de aanleiding voor ons gesprek allerminst plezierig is.

Voor sommigen van u zelfs ronduit dramatisch.

Het zal voor niemand in deze kamer een gemakkelijk gesprek zijn.
Ik vind het belangrijk om te beginnen u allen mijn verontschuldigingen aan te bieden.

Mijn excuses voor de manier waarop wij met u zijn omgegaan en het leed dat daar het gevolg van is.

Dat had niet zo gemoeten.

We hebben te weinig oog voor de menselijke maat gehad en het heeft veel te lang geduurd.

Natuurlijk hoort de overheid fatsoenlijk om te gaan met u.

Dat dit niet gebeurd is, betreur ik ten zeerste.

Ik begrijp heel goed uw gevoelens van onrechtvaardigheid hierover.

Erover praten en weten dat er naar u geluisterd wordt, lost niet alles op, maar is denk ik wel erg belangrijk.

Ik heb er respect voor dat u ondanks alle tegenslagen vasthoudend bent geweest, de problemen onder de aandacht heeft gehouden en nu hier bij mij bent.

Vandaag kan ik u als eerste laten weten dat ik van plan ben om meer te doen dan mijn excuses aan te bieden.

Ik ga mijn best doen u financieel tegemoet te komen voor de fouten die zijn gemaakt.

We kunnen niet alles oplossen maar we willen zoveel mogelijk rechtzetten. Verder ga ik voor de toekomst in gesprek met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om de regels van de wet te versoepelen.

[...]

Dit is niet uw eerste gesprek.

U heeft eerder gesproken met Agaath Cleyndert, de directeur van Toeslagen van de Belastingdienst en enkele van haar afdelingshoofden.

Ik begrijp dat dit emotionele gesprekken zijn geweest. Die diepe indruk gemaakt hebben

Sommigen van u gaven aan het prettig te vinden dat er nu naar uw verhaal werd geluisterd, terwijl dat in de afgelopen jaren niet gebeurde.

De stopzetting van de kinderopvangtoeslag in 2014 kwam voor u allemaal zeer onverwachts.

Terwijl u dacht dat het allemaal voor u geregeld was.

U heeft de bejegening door medewerkers van Toeslagen als bijzonder onprettig ervaren. De toon van de contacten was bot, als u al in contact met een medewerker kon komen.

Toen u werd gevraagd informatie aan te leveren bij de balie van de Belastingdienst voelde een aantal van u zich als een crimineel behandeld.

We stapelden fout op fout.

De invorderingen waren ook niet mals.

Sommigen van u zijn daardoor in de financiële problemen geraakt, met alle gevolgen van dien.

Relaties kwamen onder hoogspanning te staan.

Dat is werkelijk dramatisch voor een gezin.

Dit spijt mij oprecht.

Ik hoop dat u mijn excuses wilt accepteren, hoewel ik mij er goed van bewust ben dat het kwaad in veel gevallen als is geschied.

[...]

Ik zou het op prijs stellen als u mij persoonlijk nog wilt vertellen wat u ervaren heeft, voelt en verwacht.

[...]

<U gaat zitten. De gesprekleider geeft het woord aan de aanwezigen. Het gesprek begint>

[CONCEPT] Factsheets over CAF-11

Inhoudsopgave

1. De start van CAF-11

2. Stopzetting

3. Gastouderbureau 10.2.e

4. Compensatie gastouderbureau

5. Stand van zaken procedures

6. Nationaliteit

7. Boomschema CAF-11 aantallen

8. Governance/werkwijze

9. Overzicht kasrondje

10. Informeren Kamer

11. Check RTL column

12. Busy kids

13. Uitvoering dossieranalyse door externe partij

1. De start van CAF-11

Conclusie
- De aanleiding van het bezoek door Toeslagen in 2011 bij de houder van het gastouderbureau zijn signalen uit de inspectie van de GGD uit 2011 en niet 2013.

- In 2011 ontvangt Toeslagen twee e-mails van de GGD over gastouders die bij het gastouderbureau zijn aangesloten en een document met bevindingen over 31 gastouders in de regio Rijnmond. Bevindingen van de GGD zien op o.a. ontbreken van VOG, slechte beheersing van Nederlandse taal, reeds gestopt als gastouder. De GGD geeft 19 gastouders een negatief oordeel.
- De informatie van de GGD is **ingebracht als signaal voor mogelijk nader intern onderzoek in september 2013.**
- In de casusbeschrijving CAF 11 van 7 oktober 2013 staat genoemd dat de GGD begin 2013 een inspectie heeft uitgevoerd waarbij (bijna) alle gastouders van dit bureau zijn bezocht vanwege signalen dat er zaken niet zouden kloppen (31 van de 35). Ook staat genoemd dat in dit onderzoek ca. 60% van de gastouders (opvang-inhoudelijk) als negatief is beoordeeld. Ter verduidelijking, dit betreft alleen de gastouders die betrokken zijn vanuit de regio die waar de inspectie is uitgevoerd.
- De passage in de casusbeschrijving komt niet overeen met het document van de GGD uit 2011. De inspectie is uitgevoerd in 2011 in plaats van 2013.
- De GGD heeft over de jaren 2011 t/m 2013 openbare inspectierapporten uitgebracht over het gastouderbureau. In 2011 adviseert de GGD de gemeente te handhaven op 7 tekortkomingen. In 2012 benoemt de GGD dat de houder er in is geslaagd de voorgaande tekortkomingen op constructieve wijze op te lossen. De GGD adviseert de gemeente te handhaven op 2 tekortkomingen. In 2013 complimenteert de GGD de houder vanwege het treffen van voldoende preventieve maatregelen om de tekortkomingen uit 2012 op te lossen. De GGD adviseert de gemeente over 2013 niet te handhaven.
- De openbare inspectierapporten zijn niet aangetroffen in het onderzoeksdossier CAF 11.
- Op **14 januari 2013** is een rapport door Belastingdienst MKB opgesteld gericht aan het gastouderbureau naar aanleiding van een onderzoek met als doel vast te stellen of het gastouderbureau over de jaren 2005 t/m 2011 bedragen aan kinderopvangtoeslag heeft ontvangen voor personen die daar geen recht (meer) op hadden. In het rapport is opgenomen dat een specifieke balanspost is gecontroleerd en dat een mogelijk teveel ontvangen bedrag van Toeslagen wordt aangeduid als "gestalde gelden". In het rapport is

verwoord dat het tot 2010 sporadisch voorkomt dat de toeslag rechtstreeks naar het gastouderbureau gaat. In 2010 wordt het standaard dat de toeslag rechtstreeks naar het gastouderbureau gaat en vanaf 2011 gaat de toeslag weer rechtstreeks naar de ouders. De conclusie van het rapport is dat het gastouderbureau een bedrag van € 1.976 moet terugbetalen aan Belastingdienst/Toeslagen.

- De rapportage naar aanleiding van dit boekenonderzoek is tijdens de review van de onderzoeksaanpak aangetroffen in het papieren dossier behorende bij het onderzoek bij het gastouderbureau dat startte op 21 mei 2014. Uit het onderzoeksdossier van CAF 11 komt niet naar voren of en op welke wijze deze rapportage van invloed is geweest op de onderzoeksaanpak.

Relatie met andere gastouderbureaus

- In het onderzoeksdossier zijn opmerkingen aangetroffen over twee andere gastouderbureaus die een relatie zouden hebben met het onderzochte gastouderbureau.
- Over één van deze gastouderbureaus, [redacted] (hierna: A) is een interne e-mail uit 8 juni 2012 opgenomen waarbij wordt gewezen op de website van gastouderbureau A die zijn klanten verwijst naar een mogelijke overstap naar het onderzochte gastouderbureau.
- Gastouderbureau A is door de FIOD onderzocht. Bij de review van het onderzoeksdossier is geconstateerd dat het onderzoek van de FIOD was afgerond in juli 2011 en dat de eigenaren van gastouderbureau A een transactie hebben gekregen in maart 2013. De teamleider CAF merkt hierbij op dat het CAF geen informatie had over het verloop van het onderzoek en dat het volgens hem niet nodig was om deze informatie te achterhalen. Hij geeft aan dat CAF is opgericht omdat er bij de directeuren aanwijzingen waren dat signalen bleven liggen.
- Bij de review is niet geconstateerd in welke mate klanten zijn overgestapt en of de werkwijze van beide gastouderbureaus vergelijkbaar is.
- Over het tweede gastouderbureau, [redacted] (hierna: B) ontvangt Toeslagen eind 2013 en begin 2014 zes e-mails van de GGD met signalen over mogelijke onregelmatigheden. Gastouderbureau B is uitgeschreven uit de LRK per 29 januari 2014 en het faillissement is uitgesproken per 31 juli 2014.
- In het onderzoeksdossier is opgenomen dat de controlemedewerker van het CAF team op 21 mei 2014 met het onderzochte gastouderbureau heeft gesproken over de overname van gastouderbureau B. De eigenaar van het onderzochte gastouderbureau heeft op **14 juni 2014** een e-mail aan de controlemedewerker gestuurd met de betaalbewijzen voor de overname.

2. De weging van CAF-signalen door Toeslagen

Algemeen:

- Een signaal komt binnen bij Toeslagen. Indien een signaal ziet op mogelijk misbruik met toeslaggelden prioriteert Toeslagen en werkt de zaak op (opwerken start met queryverzoek, interne analyse, als meer info nodig is dan zet Toeslagen medewerkers van MKB in om buitentoezicht bij gastouder(bureau) te doen, en vraagbrieven aan vraagouders).
- In het geval van een vermoeden van fraude zal de zaak op de fraudeafdeling worden opgewerkt (al dan niet in samenwerking met CAF, afhankelijk van inschatting of er ook fiscale gevolgen kunnen zijn) onder leiding van een BFC-er (boetefraudecoordinator van Toeslagen) naar een preweegdocument. Dat wordt gedeeld met de Contact Ambtenaar (CA) van Toeslagen en vervolgens in het afstemmingsoverleg gedeeld met de FIOD. Daarna wordt de zaak door de CA ingebracht in de Stuur en Weegploeg (SWP) waar de zaak wordt voorgelegd aan de Officier van Justitie. Via deze route komt de zaak al dan niet in hetstrafrecht terecht. Het eindoordeel is aan de OvJ.
- Dit is ook de enige route waarmee zaken van Toeslagen naar het strafrecht gebracht kunnen worden. Signalen/zaken die zien op Toeslagen kunnen dus wel in samenwerking met het CAF worden opgewerkt, maar de beslissing om een zaak voor te dragen voor strafrecht ligt bij Toeslagen. Dit is de handelwijze zoals het was en is.

CAF-11:

- In dit specifieke geval is al in de fase voorafgaand aan het afstemmingsoverleg met de FIOD geconcludeerd dat het vermoeden van een strafbaar feit niet zou kunnen worden bewezen en is er dus ook geen preweegdocument opgesteld door Toeslagen, de zaak is dan ook niet voorgelegd aan de OvJ. De voorfase betreft een overleg binnen het CAF, waar ook een medewerker van de FIOD deelneemt en dus al met zijn expertise naar de eerste bevindingen kan kijken.

Conclusie

- Er is eerst een vraagbrief uitgestuurd naar de betrokken aanvragers. Echter is *tijdens* de beantwoordingstermijn de kinderopvangtoeslag stopgezet.

Toelichting

- De stopzetting van de toeslagen vindt plaats vanaf 1 september 2014.
- Op 22 april 2014 maakt de controlemedewerker van het CAF team het interne "opdrachtformulier productieregister".
- Het opdrachtformulier is op 24 april 2014 in het productieregister verwerkt. Dit betekent dat het versturen van de brieven en stopzetting van de toeslag kan worden gestart.
- De uitvoering van de opdracht vindt plaats vanaf 1 juli 2014 door het versturen van balie- en vraagbrieven.
- Gedurende de beantwoordingstermijn zijn de toeslagen van de 235 vraagouders die op dat moment kinderopvangtoeslag ontvingen en waren aangesloten bij het betreffende gastouderbureau stopgezet.
- In april 2014 is er nog geen bezoek aan het gastouderbureau afgelegd door de controlemedewerker.
- In het onderzoeksdossier is niet opgenomen of en op welk moment de stopzetting door een hiertoe bevoegde functionaris is gefiatteerd. Bij de review is onduidelijk gebleven of dit akkoord een voorwaarde zou moeten zijn voor het stopzetten van de toeslag.
- Bij de review van de onderzoeksaanpak is geconstateerd dat in de interne maandoverzichten van lopende CAF-zaken die aan MT-leden van Toeslagen worden verstuurd, het voornemen tot stopzetting van toeslagen bij CAF 11 is opgenomen vanaf april 2014.

Conclusie/Advies

- De aanleiding van het bezoek door Toeslagen in 2011 bij de houder van het gastouderbureau zijn signalen uit de inspectie van de GGD uit 2011 en niet 2013 (zie factsheet 1).
- De interne analyse van het gastouderbureau en het bezoek aan 16 gastouders in november 2013 geeft aanleiding tot nader onderzoek.

Toelichting

Onderzoek gastouderbureau mei 2014 (2013-2014 besproken in factsheet 1)

- Op 7 mei 2014 verstuurt de controlemedewerker van het CAF team een aankondigingsbrief voor een boekenonderzoek aan het gastouderbureau, ondertekend met "namens de inspecteur".
- De reikwijdte van het boekenonderzoek is in de aankondiging als volgt aangegeven:
  - Inkomstenbelasting 2012 en 2013 van de eigenaar
  - Vennootschapsbelasting 2013 van het gastouderbureau
  - Juistheid naleving regels Wet Kinderopvangtoeslag (specifiek art 38 Wet AWIR en art 1 Uitvoeringsbesluit)
  - Informatie verzamelen in het kader van belastingheffing bij en toeslagen van derden
- Op 21 mei 2014 vindt de eerste dag van het onderzoek plaats door 2 controlemedewerkers van het CAF team. Van dit onderzoek is een intern verslag van bevindingen gemaakt. Dit verslag is volgens de controlemedewerker niet gedeeld met het gastouderbureau. In dit verslag zijn opmerkingen en vraagpunten opgenomen over de werkwijze van het gastouderbureau en de stukken die zijn ingezien. Tijdens de review merkt de teamleider CAF op dat de verklaringen van de 2 controlemedewerkers samen (4 ogen principe) moeten waarborgen dat goed in beeld komt wat er feitelijk aan de hand is. De teamleider CAF licht toe dat dit voortkomt uit ervaringen dat als foute zaken worden geconstateerd, de gesprekspartner niet bereid zou zijn om een verslag te ondertekenen.
- Op 21 mei 2014 heeft de controlemedewerker met de eigenaar van het gastouderbureau 10 klantendossiers doorgenomen. Hiervan blijkt 1 dossier dubbel te zijn en 1 alleen een geschil met de vraagouder te betreffen. Van de resterende 8 dossiers zijn facturen, overeenkomsten tussen vraagouder en gastouderbureau, jaaropgaven en/of maandstaten gekopieerd. Van deze 8 dossiers zijn niet al deze stukken in het onderzoeksdossier opgenomen.
- In het onderzoeksrapport met datum 4 mei 2016 staan de bevindingen van de 8 onderzochte dossiers opgesomd.
- Van de 8 dossiers is tijdens de review van het onderzoeksdossier het volgende overzicht gemaakt:

Dossier rapport	*Dossier papier*	*Opvanguren volgens maandstaten*	*Opvanguren op niet-bestaande dagen*	*Aantal weken opvang volgens maandstaten*	*Opvanguren volgens overeenkomst*
1	8	200-240 uur	Ja	52	95 uur

2	3	120 uur	Nee	50	130 uur
3	2	230 uur	ja; niet meegerekend in jaaroverzicht	52	230 uur (2 kinderen)
4	4	200-230 uur	Nee	52	210 en 120 uur (2 kinderen)
6	6	160-184 uur en 80-90 uur	Nee	52	148 uur (2 kinderen)
7	5	10-100 uur, 1x 188 uur	Nee	50	49 – 71 uur (4 kinderen)
5	1	200-240 uur	Ja	52	148 uur
8	7	140-200 uur	Nee	52	148 uur

Op basis van bovenstaande overzicht zou er aanleiding kunnen zijn om in ieder geval dossiers 1, 3, 4, 5 en 8 (uit de eerste kolom hierboven) nader te onderzoeken.

Nader duiding vanuit onderzoek:

- De nummering van de dossiers in het papieren dossier en in het onderzoeksrapport komt niet overeen. Bij de bevindingen hieronder is de nummering in het onderzoeksrapport aangehouden.
- De bevindingen over dossier 1, 4 en 6 in het onderzoeksrapport komen overeen met de bevindingen in de review van het onderzoeksdossier.
- Bij dossier 2 heeft de controlemedewerker opgemerkt dat de vraagouder maandelijks voor 130 uur betaalt. Deze bevinding correspondeert niet met het gekopieerde jaaroverzicht en de maandstaten. Op grond van de maandstaten is in totaal 1.382 uur opvang per kind genoten. Het jaaroverzicht vermeldt 1.084 uur per kind.
- Bij dossier 3 zijn stukken voor meerdere gastouders en vraagouders opgenomen. Voor de bekeken vraagouder zijn volgens de maandstaten voor kind 1 12x230=2.760 uren opvang genoten, in het jaaroverzicht zijn 2.300 opvanguren aangegeven. Dit komt overeen met de startdatum van de opvangovereenkomst per 1 maart 2013 (10 maanden [M603] 230 uur). In de maandstaat van februari is 29 februari gevuld, deze uren zijn niet meegerekend in het jaaroverzicht.
- Bij dossier 7 heeft de controlemedewerker opgemerkt dat 442 uur dubbel is geboekt. Bij de review van het onderzoeksdossier is niet vastgesteld waarop deze bevinding is gebaseerd.
- Bij dossier 8 heeft de controlemedewerker opgemerkt dat de prognose uren en daadwerkelijke uren afwijken. In het jaaroverzicht zijn in totaal 2009 opvanguren aangegeven, gemiddeld bedraagt dit 167 uur per maand ten opzichte van 148 uur volgens de plaatsingsovereenkomst.

- Het rapport van het boekenonderzoek wordt door de controlemedewerker op 4 mei 2016 opgemaakt en door Toeslagen in december 2016 aan de advocaat van het gastouderbureau verzonden. Tijdens de review geeft de teamleider CAF hiervoor als reden aan dat verondersteld werd dat bij de uitvraag van informatie aan de vraagouders in 2014 er aanvullende bevindingen zouden ontstaan die aanleiding zouden geven tot nader onderzoek bij het gastouderbureau of die meer informatie zouden opleveren over daderschap of schuld.
- De reikwijdte van het boekenonderzoek in het rapport is als volgt:
    - Vennootschapsbelasting 2013
    - Juistheid naleving regels Wet Kinderopvangtoeslag (specifiek art 38 Wet AWIR en art 1 Uitvoeringsbesluit)
    - Informatie verzamelen in het kader van belastingheffing bij en toeslagen van derden
    - Informatieverplichting artikel 18 AWIR
- In de reikwijdte in het rapport ontbreekt het onderdeel Inkomstenbelasting, zoals dat is opgenomen in de aankondiging van het boekenonderzoek. De informatieverplichting van artikel 18 AWIR was niet in de aankondiging opgenomen.
- Het rapport vermeldt dat het boekenonderzoek namens Belastingdienst/Toeslagen is ingesteld, dit is niet in de aankondiging opgenomen.
- In de slotalinea meldt het rapport dat er voor de vennootschapsbelasting 2013 van het gastouderbureau geen correcties worden aangebracht en dat de ingediende aangifte wordt gevolgd.

NB: Gastouderbureaus A en B zoals beschreven bij factsheet 1 hebben de aldaar beschreven relatie met het gastouderbureau uit deze casus.

3. Compensatie voor het gastouderbureau

Vraag:
Is het wenselijk om dinsdag 11 juni een 'gebaar', in de vorm van compensatie, naar het gastouderbureau te maken?

Antwoord:

Wij adviseren u dit niet te doen om de volgende redenen:

- Het is de vraag of en zo ja, tot welk bedrag compensatie redelijk is:

a) de rechtbank heeft in een civiele procedure geoordeeld dat de

Conclusie/Advies

- In 1 (rechtbank)zaak is de herziene beslissing op bezwaar zo goed als verzonden. Dit betreft een herziening nav ABRvS 24 april 2019. Daarom 9 lopende zaken i.p.v. 10.
- In 1 zaak (afrondingsverschil, máár herziening (= nieuwe jurisprudentie-argument), is door belanghebbende het voorstel gedaan om tot een passende betalingsregeling te komen. Moet nog op worden geacteerd.
- Enkele zaken (3) lijken slechts over proceskostenvergoeding en schade te gaan
- 1 zitting was 5 juni 2019). Dit is een a-typische zaak, die hierin is opgenomen omdat een deel van een jaar (2009) opvang bij 10.2.e is afgenomen. Rommelzaak, termijnen zijn kwetsbaar, landsadvocaat wijst daar ook op (zeer laat uitgevraagd door B/T), bedrag is niet laag +- 7k. Advocaat is niet GP en heeft aangekondigd niet ter zitting te verschijnen. De zitting is prima verlopen.
- 1 zitting staat gepland voor 17 juni. Advocaat GP. Is wellicht uitgesteld (navragen)

Belastingdienst niet onrechtmatig heeft gehandeld,

b) het GOB heeft in de procedure geen bewijs voor schade geleverd.

- Er bestaat een risico op precedentwerking (bijvoorbeeld richting andere CAF-zaken)
- Daarnaast heeft de rechtbank geoordeeld dat de omstandigheid dat kinderopvangtoeslag kan worden stopgezet of geweigerd tot het ondernemingsrisico behoort van een gastouderbureau, dat vraagouders bemiddelt die van zo'n toeslag afhankelijk zijn.
- Na een rechtbankprocedure is het GOB in hoger beroep gegaan bij het Hof. Inmiddels heeft het GOB via de Landsadvocaat een voorstel gedaan om te schikken. De LA heeft geadviseerd niet op het voorstel tot schikking in te gaan.
  Er is inhoudelijk nog niet richting het GOB op het voorstel om te schikken gereageerd.
- Gegeven deze omstandigheden is het niet mogelijk op korte termijn een zorgvuldige afweging te maken of en zo ja hoeveel compensatieverlening gewenst is.

Rechtbank
Beroep bij rechtbank wordt altijd door belanghebbende ingesteld.

- Er zijn 58 beroepen bij rechtbanken ingediend, hiervan zijn 3 nog lopend.
- In 7 zaken is belanghebbende met gevolg in het *gelijk gesteld*
- In 3 zaken is belanghebbende in het *gelijk gesteld, zonder gevolg*
- Er is 1 *voorlopige voorziening afgewezen*
- Er zijn 14 zaken *ingetrokken*
- 6 zaken zijn *niet-ontvankelijk verklaard*
- 24 zaken zijn *ongegrond verklaard*

Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State (ABRvS)
Beroep bij ABRvS, kan door B/T en door belanghebbende worden ingesteld.

Er zijn 25 zaken aangebracht bij de Raad van State, hiervan zijn 6 nog lopend, waarvan 1 wel 10.2.e, maar geen (zuivere) Caf11 casus is

- in 1 zaak heeft B/T hoger beroep aangetekend en is in het ongelijk gesteld
- in 4 zaken is het hoger beroep van belanghebbende gegrond verklaard
- In 6 zaken is het hoger beroep ingetrokken
- in 1 zaak is het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard
- 6 hoger beroepszaken zijn ongegrond verklaard
- 1 verzet is ongegrond verklaard
- 1 herzieningsverzoek is ongegrond verklaard

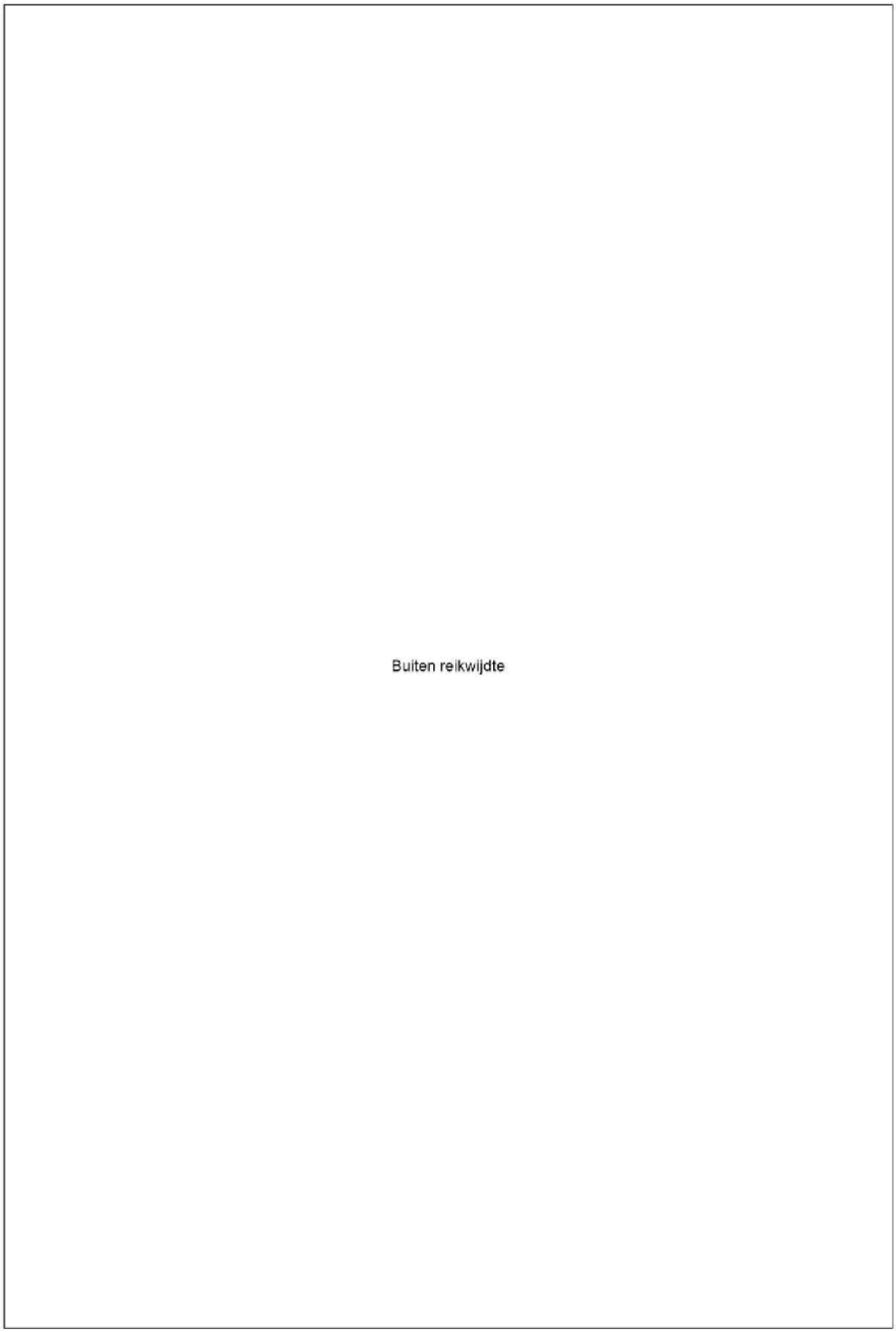
PM: De vraag kwam op of alle betalingen waar de toeslagen zijn toegekend op gang zijn gekomen. Dat kan alleen worden onderzocht door

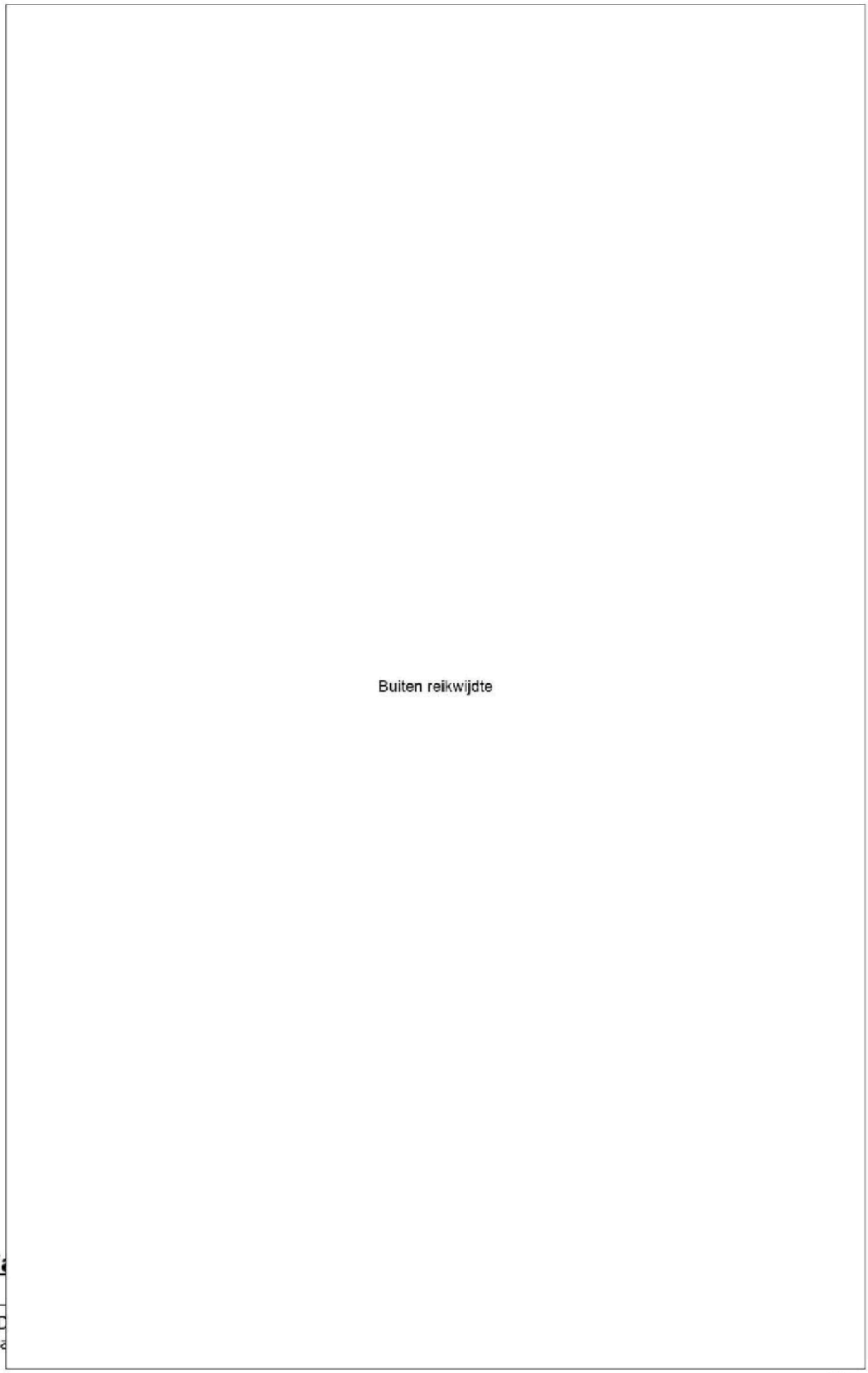
naar alle 302 individuele dossiers te kijken. Die vraag kan door de externe partij worden beantwoord.

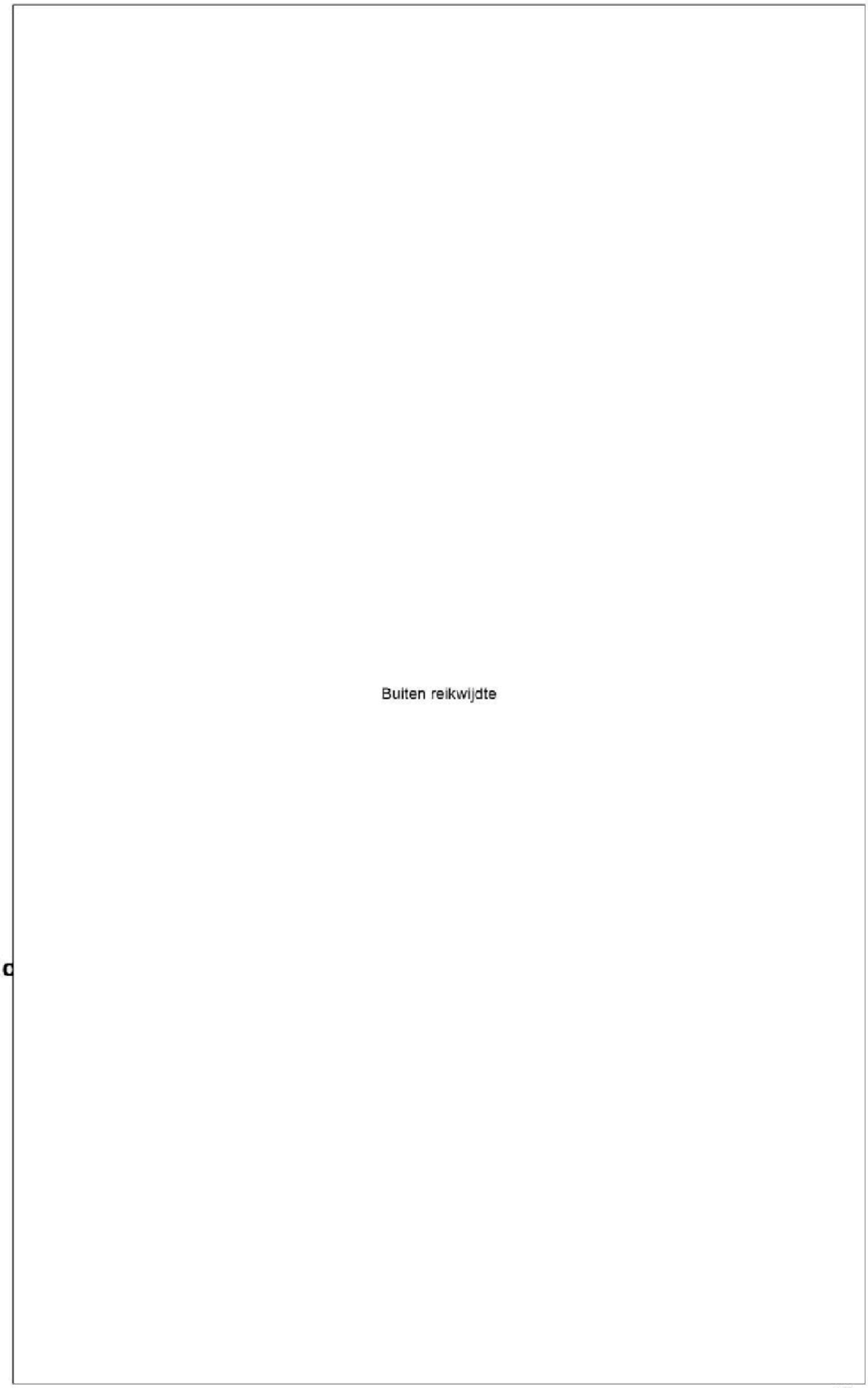
Civiele procedure
Het gastouderbureau 10.2.e heeft een procedure tegen de Staat aangespannen. De rechtbank Den Haag heeft 6 februari 2019 de vorderingen van 10.2.e dat de Belastingdienst/Toeslagen onrechtmatig jegens het gastouderbureau zou hebben gehandeld afgewezen. Op 3 mei jl. heeft een nieuwe advocaat namens 10.2.e hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis. Op 20 mei jl. heeft de advocaat van 10.2.e contact opgenomen met de landsadvocaat met de vraag of de Staat openstaat voor een minnelijk overleg om te komen tot een redelijke vergoeding van de geleden schade.

5. Nationaliteit bij CAF-zaken Toeslagen

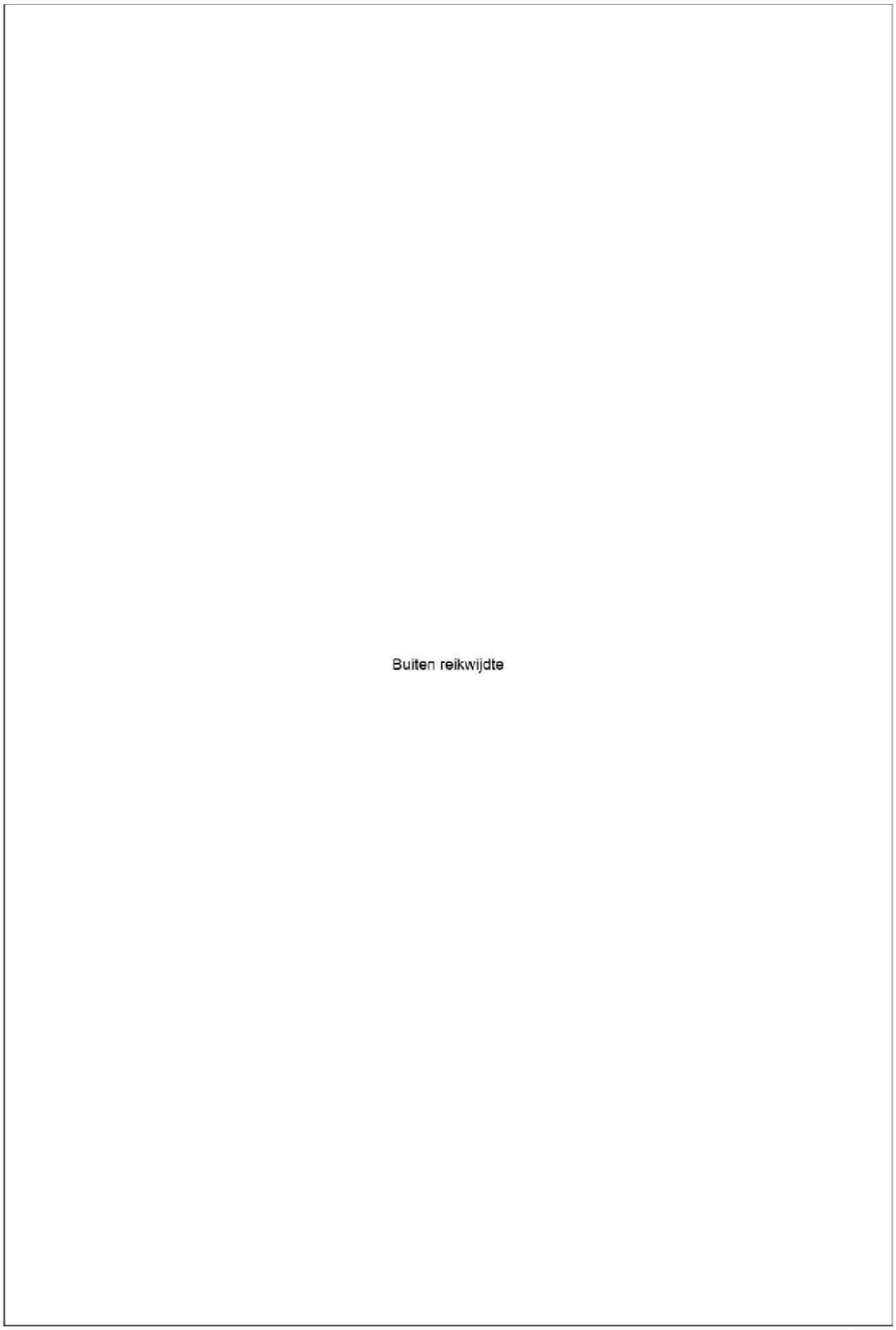
Buiten reikwijdte

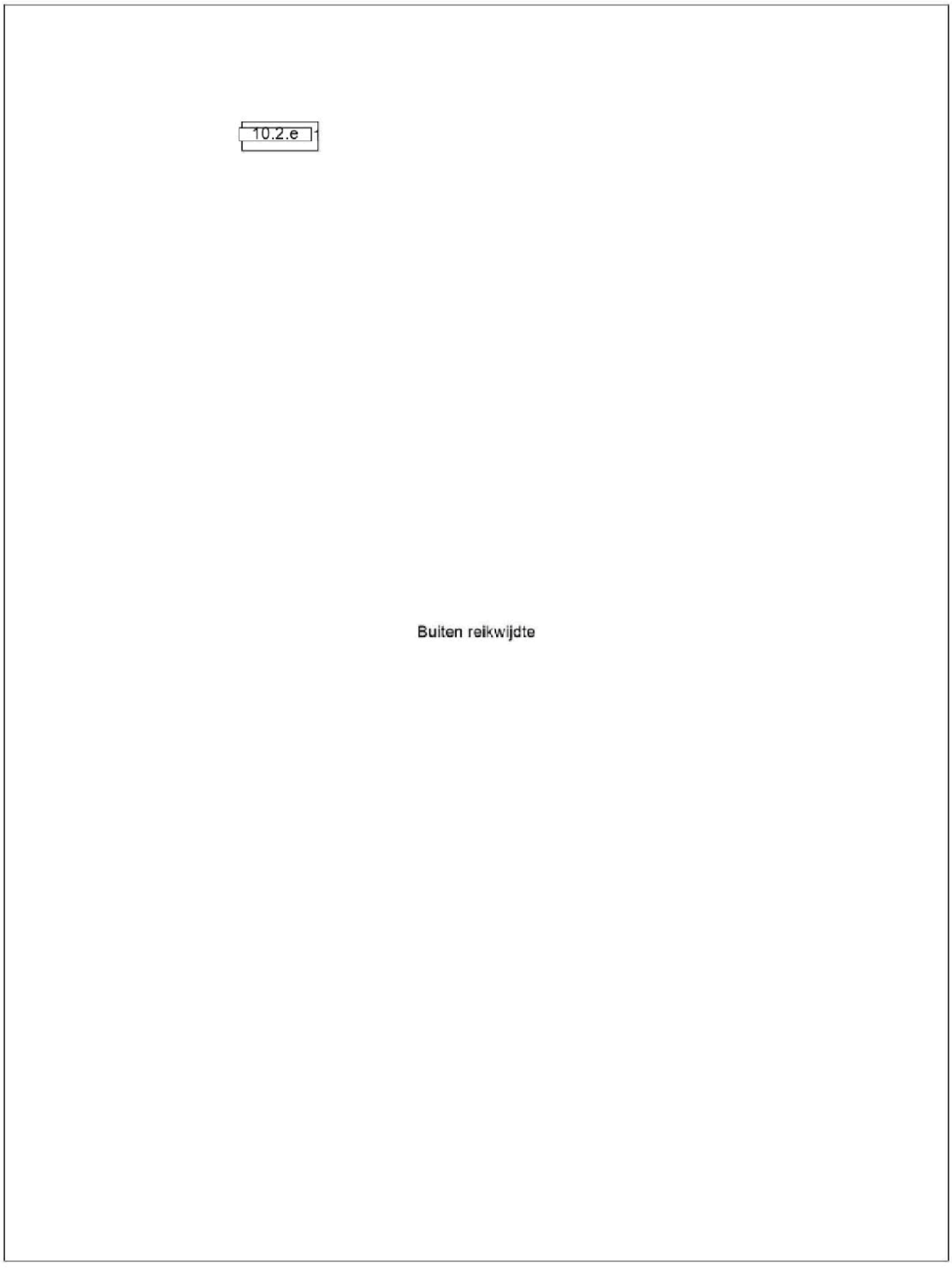

Buiten reikwijdte

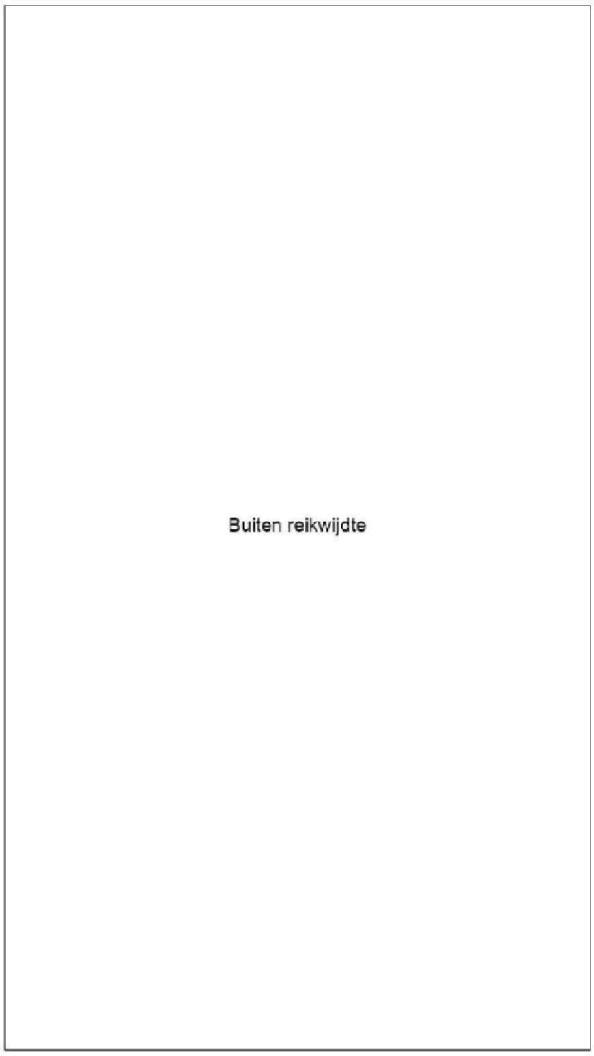

Buiten reikwijdte

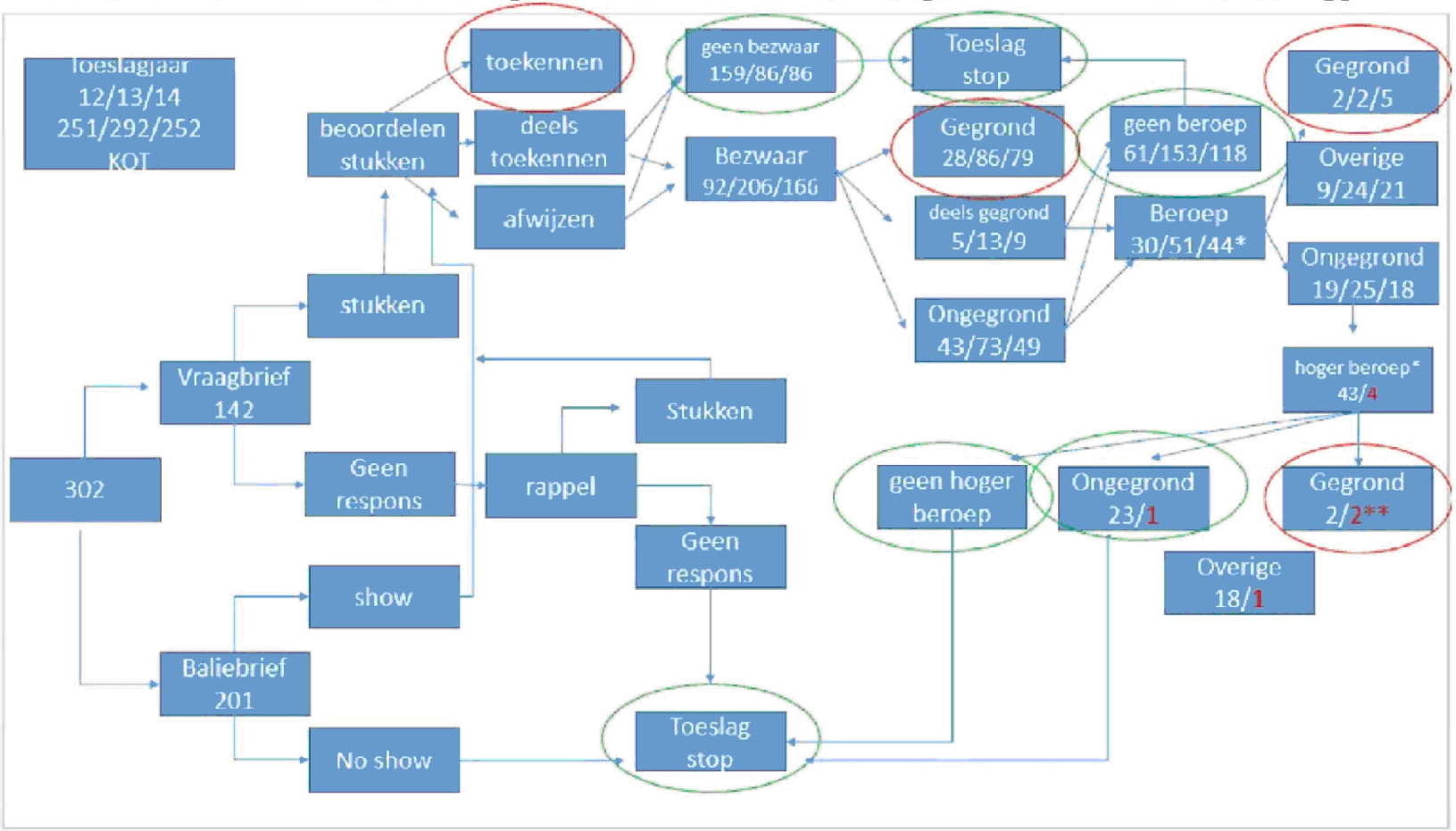
Ho

Buiten reikwijdte

10.2.e
Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

6. Boomschema CAF-11 aantallen [Andere aantallen moeten volgen uit de dossierbehandeling]

7. Werkwijze en governance van Toeslagen door de jaren heen

2013:

- Ten tijde van de start van het CAF bestond ook het MT fraude. Daar werd besloten dat het CAF zicht richt op 'een subjectgerichte aanpak, alle kleuren'. In juni heeft het CAF gepresenteerd aan de stas. Conclusie 'organisatie is hard met fraudebestrijding aan het werk'. Stas wil periodiek een update.
- In augustus is besloten dat het CAF rechtstreeks onder het MT Fraude komt te hangen. De toenmalig directeur Belastingen is verantwoordelijk bestuurder.
- In oktober komt het WOB-verzoek binnen van RTL over onterecht betaalde Toeslagen. Over de te verstrekken stukken heeft het MT fraude vergaderd.

2014:

- Het structureel afstemoverleg wordt gestart door Toeslagen voor een betere coördinatie tussen de teams die een rol hebben in zaken van vermoede fraude.
- Er vindt een bezoek van de vaste Kamercommissie plaats aan Toeslagen. Het CAF geeft een presentatie. In het verslag van de presentatie staat dat: 'het CAF de grenzen opzoekt'. Er wordt de suggestie gedaan dat toeslagen kunnen worden geschorst (niet gestopt). De toenmalig DG trekt de conclusie dat het CAF kan worden voortgezet.

2016:

- Werkwijze aangepast: Toeslagen worden niet meer direct stopgezet. Daar is geen MT-besluit van terug te vinden.

2018:

- Richting 2018 is het proces verder gestructureerd en omschreven, mede door de komst van nieuwe MT-leden.
- De verbetermaatregelen worden in gang gezet, wat onder andere betekent dat:
    - Informatiebeheer beter vorm moet krijgen. Voor CAF-11 hebben EDP alle relevante CAF-11 stukken boven water gehaald;
    - De vaktechnische lijn moet worden versterkt. Daartoe wordt een vaktechnisch coördinator aangesteld en wordt het

handboek Toeslagen voor nieuwe medewerkers herzien. Ook is de Landsadvocaat gevraagd om de CAF-11 stukken te beoordelen of zij kwalificeren als op de zaak betrekking hebbend.

2019:

- Momenteel werkt het proces als volgt:
  - Fraudesignalen die zien op mogelijke georganiseerde fraude worden overgedragen aan het ScreeningsTeam (STEAM). Medewerkers van dit team prioriteren de meldingen en werken signalen op in een zogenaamde quickscan. Bij het opwerken van de signalen vragen de medewerkers van dit team ook een query op.
  - De quickscans worden vervolgens besproken in het Twee Wekelijks Overleg (TWO).
  - In het TWO wordt vervolgens de beslissing genomen – op basis van de quickscan – op welke wijze de casus verder moet worden behandeld. Hierin zijn vier smaken.

    1. Er wordt geen verdere actie ondernomen/incidenteel casus naar Toezicht

    2. De casus gaat naar een team Integraal Subjectgericht Toezicht (IST).

    3. De casus gaat naar het fraude team.

    4. De casus moet verder worden uitgezocht en gaat terug naar het STEAM

- Als een casus naar een IST-team of naar het fraude team gaat wordt daaraan een casus-eigenaar verbonden van het desbetreffende team die regie blijft voeren. Besloten kan worden om op een casus het CAF in te zetten. Dit hoeft dus niet. De zaken die bij het CAF-team terecht komen hebben te maken met een aspect en waarbij behoefte is aan toezicht op de werkelijke gang van zaken door middel van bijvoorbeeld een waarneming ter plaatse.
- Het besluit tot stopzetting wordt genomen binnen het team waaraan het TWO de casus heeft toegewezen. Dit gebeurt op basis van een behandelkader. Indien nodig wordt Vaktechniek aangehaakt.
- In het TWO vindt de vastlegging plaats van elke casus die wordt besproken, wat de afwegingen hieromtrent zijn en wat de verdere vervolgstappen zijn.

Het MT Toeslagen heeft daarnaast over **toezichtslijsten** op 7 juni jl. het

volgende besloten:

1. Akkoord te gaan met het als "standaardprocedure" hanteren van de werkwijze van verwijderen van de burgers van deze lijsten, zodra zij na afloop van een behandelprocedure, toezichtactie e.d. (alsnog) recht blijken te hebben op de toeslagen die zij voorafgaand aan de behandeling hebben aangevraagd.

2. Akkoord te gaan met het afwijken van de standaard als de handmatige behandeling het gevolg is van dienstverlening aan de toeslaggerechtigde, en hij/zij met deze verlenging instemt

3. Akkoord te gaan met het afwijken van de standaard als de handmatige behandeling tot nader toezicht aanleiding geeft, waarbij de periode waarop een burger op een dergelijke lijst staat vermeld gemaximeerd wordt tot 5 jaar.

4. Akkoord te gaan met het nader invullen van bovenstaande beslispunten via het opstellen van standaard criteria voor het opnemen en verwijderen van burgers op specifieke "lijsten", de verschillende lijsten te integreren tot één en te verduidelijken waarom dergelijke lijsten benodigd zijn in het toezicht op toeslagen. De totstandkoming van een nieuwe werkwijze vindt uiterlijk 1 oktober 2019 plaats via MT besluit na voorbereiding door een gezamenlijk werkgroep van Vaktechniek (vaco en lavaco), Productieregie

Factsheet toezichtlijst	**Hoe komt burger op toezichtslijst te staan?**
1. Toezichtslijst	• "☐" voorkant systeem. Meldingen (bijv. aanvraag of wijziging inkomen/gezinssamenstelling) v/d op lijst voorkomende personen worden **niet** automatisch verwerkt. • Verwerking na handmatige beoordeling. • Bij vermoeden misbruik en/of oneigenlijk gebruik kan medewerker (via formulier) verzoeken om burger (en diens partner) op toezichtlijst te plaatsen. • Verzoek wordt beoordeeld door andere medewerker BD/T. Op dit moment 4 medewerkers geautoriseerd om de toezichtlijst te bewerken.
2. Uitsluitlijst	
a. Indicatie afwijkend behandelen	• Als toeslagaanvraag is afgewezen, na handmatige controle is stopgezet of wanneer er in het voordeel van de burger wordt afgeweken van automatisch aangeleverde gegevens kan bij een burger de indicatie afwijkend behandelen worden geplaatst voor een specifieke toeslag en periode. • Gevolg: wijzigingen (toeslag en periode) worden **niet** automatisch verwerkt in formele beschikking. • Afwijkende behandeling ook mogelijk wanneer in voordeel burger wordt afgeweken. • Met afwijkende behandeling voorkomt automatisch aangemaakte onjuiste beschikking.
b. Uitsluitlijst	• "☐" achterkant systeem. Meldingen worden door systeem verwerkt, maar

formeel beschikken	leiden **niet** automatisch tot een formele beschikking. • Voor burger wordt **niet** automatisch beschikt totdat een medewerker BD/T de beschikking handmatig/automatisch is beoordeeld op juistheid. • Beschikking kan gewijzigd worden zodat deze correct is. Daarna wordt het automatische proces hervat. • Burger kan op lijst worden geplaatst bij twijfel juistheid actuele berekening. • De burger wordt bij bepaalde processen zoals bezwaar en beroep ook automatisch op de uitsluitlijst formeel beschikken geplaatst om te voorkomen dat een automatisch afgegeven besluit de bezwaar- of beroepsbehandeling doorkruist
c. Uitsluitlijst burgerportaal	• Plaatsing burger als sprake is van excessen. • Zwaar: burger kan **niet** meer inloggen burgerportaal. • Gevolg: Burger kan **geen** gebruik maken van de geboden voorzieningen. • **Niet** meer mogelijk om digitaal beschikkingen in te zien en te wijzigen en/of aanvragen te doen. • Burger krijgt brief met uitleg en een apart telefoonnummer voor het opnemen van contact met de BD/T vermeld. Dmv telefonisch contact kunnen vragen, wijzigingen en aanvragen worden gedaan.
3. Insluitlijst	• Mogelijkheid om burger verlaat voorschot te geven, bij overlijden alle betrokkenen toeslag of om formele beschikking te genereren na afronding toezicht. • Mogelijk als er nog geen vastgesteld inkomen bekend is op 1 april na afloop.

8. Uitleg Kasrondje

- Normaal werkt de kasronde als volgt: vraagouder ontvangt toeslag, betaalt factuur aan het bureau, bureau betaalt aan gastouder.
- Bankafschriften worden normaliter opgevraagd om het samenspannen aan te tonen. Als een gastouder zijn gehele inkomsten terugboekt naar de vraagouder, heeft hij/zij feitelijk dus niet betaald gekregen voor zijn diensten. Dit ziet Toeslagen terug bij gastouderopvang waarbij familiebanden spelen. Hiervoor vragen de ouders KOT aan. Maar opa en oma hoeven hiervoor niet betaald te krijgen, dus storten het geld weer terug naar de ouders.

- Bij de CAF-11 populatie was het vermoeden dat er familiebanden waren (vanwege overeenkomst van achternamen). Daarom zijn er alleen twee bankafschriften van gastouders opgevraagd "als test". De CAF-medewerker heeft dat op 15 en 17 juli gedaan bij twee gastouders die op 13 november 2013 zijn bezocht.
- De bankgegevens zijn op grond van artikel 53 AWR bij de bankinstelling opgevraagd.
- In het vervolg van het onderzoek zijn die gegevens niet meer opgevraagd. Juist omdat de AWIR destijds nog niet duidelijk was (er kwam een grondslag in 2015).

<u>Toelichting:</u>

- Uit de bankgegevens blijkt dat bij gastouder A maandelijkse overboekingen plaatsvinden van het gastouderbureau aan de gastouder voor kinderopvang (ca. € 1.150) waarna vervolgens maandelijks contante geldopnamen van € 900 plaatsvinden.
- Uit de review komt naar voren dat de controlemedewerker hierop geen vervolgonderzoek heeft uitgevoerd. Er zijn geen bankafschriften van de vraagouder in het onderzoeksdossier aanwezig. Tijdens de review licht de teamleider CAF toe dat in die periode nog vragen zijn bij de AWIR-bevoegdheden voor Toeslagen.
- Uit de bankgegevens blijkt dat bij gastouder B maandelijkse overboekingen plaatsvinden van het gastouderbureau aan de gastouder voor kinderopvang (dit betreffen wisselende bedragen van bijv. € 2.470 en € 5.550). Tegenboekingen zijn divers in aard en omvang.
- Tijdens de review wordt gemeld dat er via deze bankrekening betalingen aan de vraagouder plaatsvinden. Uit de review komt naar voren dat de controlemedewerker hierop geen vervolgonderzoek heeft uitgevoerd. Er zijn geen bankafschriften van de vraagouder in het onderzoeksdossier aanwezig.

Conclusie/Advies

U heeft de Kamer onjuist geïnformeerd over:

1. De datum van het onderzoek van de GGD. Dit was niet 2013, maar 2011. Op diverse moment heeft u 2013 aangegeven, onder andere in de brief dd. 18 sept 2018 en het debat in de kamer van 21 maart jl.
2. Het aanbieden van excuses aan de houder van het gastouderbureau en de advocaat. Dit heeft u aangegeven in uw brief van 14 mei 2018 in reactie op een brief van de NO en nogmaals bevestigd in het debat van 21 maart jl.

De AP is vanuit de ambtelijke top van de Belastingdienst niet volledig juist geïnformeerd (deze informatie is dus niet verstrekt aan de Tweede Kamer):

3. Op 18 juli 2017 is de AP geïnformeerd omtrent het gebruik van nationaliteit. Hierbij ontbrak een nuancering die wel op z'n plaats was geweest. Dit is tijdens het bezoek van de AP aan Toeslagen op 25 april jl. besproken.

9. Informeren Kamer

Leeswijzer

In deze factsheet worden de verschillende beweringen achtereenvolgens met relevante passages van duiding voorzien. Waar op dit moment (vrijdag 7 juni 14.00 uur) nog geen duidelijkheid over bestaat is dit aangeven in deze factsheet.

Onderdeel A Kamercorrespondentie
Onderdeel B Persvragen Trouw en RTL gebruik nationaliteit
Onderdeel C Brief 10.2.e aan TK – PM wat nog niet elders aan de orde komt
Onderdeel D Kamervragen Omtzigt 12 juli 2013 gebruik nationaliteit
Onderdeel E Brief AP (ambtelijk)
Onderdeel F Reactie rapport Nationale Ombudsman (ambtelijk)
Onderdeel G column van .

A KAMERCORRESPONDENTIE

A1.Het kenbaar maken van de GGD-signalen 10.2.e
Kamerstuk
15 mei 2018 Schriftelijk Overleg over de brief over het rapport Nationale ombudsman 'Geen powerplay maar fair play'

Relevante passage
Er waren in deze casus inderdaad signalen over misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag. Op basis van deze signalen is de Belastingdienst/Toeslagen een onderzoek gestart. De signalen waren onder meer afkomstig van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Vervolgens is er een nader onderzoek gestart vanuit een speciaal team van de Belastingdienst/Toeslagen en zijn er huisbezoeken bij gastouders afgelegd. De signalen zijn kenbaar gemaakt aan het gastouderbureau maar uit privacyoverwegingen, niet aan de vraagouders.

Mogelijke onjuistheden
- De woorden 'onder meer' suggereren meer dan één sigaal.
  - Er is met name een signaal vanuit de GGD 10.2.e maar dit betreft een ongedateerd (waarschijnlijk 2011) en niet ondertekend rapport, alsmede een enkele email aan CAF team.
  - Er wordt door het CAF team zelf in een email ook gesproken over een signaal uit de FIOD. Hier is geen harde onderbouwing bij gevonden (rapport oid).
- 10.2.e geeft aan dat signalen niet aan hen bekend zijn gemaakt.
  - Het klopt dat deze signalen niet expliciet kenbaar zijn gemaakt aan 10.2.e. Wel is het zo dat op 2 juni de urenstaten van gastouders (die op 13 november zijn bezocht) over november en december 2013 bij 10.2.e gekopieerd.

A2. Onjuiste datering signaal GGD
Kamerstuk
11 september 2018 brief Kinderopvangtoeslag casus 'geen powerplay, maar fair play' 2014

Relevante passage
In de casusbeschrijving staat onder meer dat een regionale GGD begin 2013 een inspectie-actie heeft uitgevoerd, waarbij (bijna) alle gastouders van dit gastouderbureau zijn bezocht. Daarbij is circa 60% van de gastouders (opvang-inhoudelijk) als negatief is beoordeeld. Vraagouders waren over het algemeen heel ontevreden. De klachten betroffen dan het afhandelen van de financiën, het aanleveren van jaaropgaven, veranderingen in het contract en andere administratieve zaken.

(...)
In die zelfevaluatie van februari 2016 constateren zij dat het door de omvang van de zaak moeilijk is samenhang te zien tussen de bewijsstukken die door de verschillende vraagouders aangeleverd zijn. De beoordeling heeft zich daardoor gericht op het door individuele aanvragers aangedragen bewijsmateriaal, en niet op een mogelijke rol van het gastouderbureau als facilitator van misbruik. Zoals ook in het document wordt aangegeven is er vooral op individueel niveau gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen. Indien een aanvraag is afgewezen, is dit op individuele gronden gedaan. Verder is in de afwijsgronden geen patroon te zien.

Mogelijke onjuistheden
'Inspectie actie 2013'
- De bewering dat een regionale GGD begin 2013 een inspectie-actie bij gastouders van [redacted] heeft uitgevoerd is inhoudelijk onjuist, dit was in 2011.
- Technisch gezien is deze zin juist, omdat verwezen wordt naar de casusbeschrijving. De passage in deze kamerbrief is wel in lijn met de casusbeschrijving. Het jaartal staat (foutief) in de casusbeschrijving.

'bijna alle gastouders bezocht van dit gastouderbureau'
- Bijna alle gastouders in *dat* regionale gebied van de GGD (Rotterdam Rijnmond) inderdaad bezocht (31 van de 35)', dit is tekstueel juist.
- Van de 31 bezochte gastouders zijn er 19 negatief beoordeeld. Dit is circa 61 %. Dit percentage is opgenomen in de brief.
- Interpretatieverschil in de tekst kan zijn dat de gastouders in de regio Rijnmond niet alle gastouders zijn van het gastouderbureau [redacted], omdat deze ook in andere regio's zitten.

A3. Mogelijk geen excuses en mogelijk zaak te zwaar aangezet
Debat
21 maart 2019 verslag plenair debat over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen

Relevante passages verslag
Voor al dit ongemak, dit hele proces, heb ik dan ook mijn welgemeende excuses aangeboden aan alle betrokken ouders, het gastouderbureau, de

advocaat, en ook aan de Kamer. Dat was niet een excuus alsof ik mijn voeten niet over die lijn wou krijgen, want het was echt een welgemeend excuus.

(...)

Er is ook gevraagd of er uiteindelijk ook sancties zijn opgelegd. Dat is aan de gemeente, de GGD of in geval van fraude of misbruik aan het Openbaar Ministerie. Daar gaan wij niet over. We hebben die signalen wel doorgegeven, voor zover ik weet.

(...)

Daar moet ik even over denken, over wat u bedoelt met "sancties". In ieder geval trof de dienst bij het gastouderbureau blijkbaar een hoop gevallen aan, waarschijnlijk van gastouders die ervoor werkten, waarin de papieren niet in orde waren, waarin uren werden gedeclareerd die er niet waren en nepfacturen werden geschreven. Er waren overzijds dingen. Er was echt veel aan de hand. Dat is geenlichtzinnig moment geweest. Op dat moment besluit zo'n team: hier lijkt er sprake van een facilitator. Dit is geen individueel geval dat vragen oproept, maar hier lijkt erop dat iemand, een bureau, echt bezig is om dingen te organiseren. Dat vermoeden bestaat en vervolgens komen we in de zaak waar we zijn. Dat is niet lichtzinnig gebeurd. Ik heb niet alle individuele gevallen. Kijk naar in hoeveel gevallen is aangetoond dat het niet goed is gegaan. Het is niet zodat de discussie die we hebben, betekent dat alle 235 mensen uiteindelijk gelijk gaan krijgen. Nogmaals, dat is niet zo. De signalen die er waren, waren serieus en dat is de reden dat uiteindelijk er een signaal is uitgegaan dat er een risico was dat er sprake was van een gefaciliteerde aanpak en daar wil de Belastingdienst graag wat aan doen.

(...)

De heer Azarkan (DENK):
Ik heb nog een allerlaatste vraag, ook in het kader van de beantwoording in tweede termijn van de staatssecretaris. De staatssecretaris gaf aan dat op basis van de constatering van de GGD het gastouderbureau en de gastouders naderzijn bezocht en dat daar zaken zijn geconstateerd. Nu hebik even in mijn dossier gekeken. Ik heb een brief van 11december 2014, waarin de gemeente aangeeft dat de GGD onderzoek heeft gedaan. Daarin worden het desbetreffende gastouderbureau complimenten gemaakt over de kwaliteit die toegepast wordt. Kent de minister die brief?
Staatssecretaris Snel:
De staatssecretaris kent die brief niet. Ik weet alleen dat er signalen waren, in 2013, dat er mogelijk sprake was van misstanden. De vraag was of wij daar een onderzoek naar konden doen. Dat hebben we gedaan.
(...)

Op het moment dat je op die lijst komt, gebeurt dat op basis van een risicosignaal. In deze casus waren er behoorlijk wat risicosignalen over de opvang bij het betrokken bureau, omdat daar in een zeer groot aantal gevallen misstanden waren.

Ad 3.1 Uit de brief van 14 mei 2018 als reactie op de NO
'Over het aanbieden van excuses meld ik u het volgende.
De Belastingdienst betreurt de overlast die veroorzaakt is door de wijze van stopzetten van de betrokken toeslagen in 2014, door de informatievoorziening die daarop volgde en door de te trage afhandeling van bezwaren. Er zijn excuses aangeboden aan de houder van het betrokken gastouderbureau en aan de advocaat die een belangrijk deel van de betrokken ouders vertegenwoordigt.'

Mogelijke onjuistheden
'Excuses aan ouders'

1. Er zijn op 29 mei 2018 inderdaad schriftelijke excuses aangeboden namens de Staatssecretaris aan 166 ouders. Dit zijn de ouders die in bezwaar zijn gegaan bij de Belastingdienst/Toeslagen en waarvan de bezwaarbehandeling te lang op zich heeft laten wachten.

'Excuses aan gastouderbureau'

- Er zijn geen schriftelijke excuses aangeboden aan de houder, niet door u en niet door de Belastingdienst. Wel heeft er op 8 mei 2017 een gesprek plaatsgevonden tussen de houder van 10.2.e, de advocaat die een groot aantal ouders vertegenwoordigde en 4 medewerkers van Toeslagen. In dit gesprek is een aantal lopende dossiers in de 10.2.e zaak inhoudelijk besproken. Tijdens dat gesprek zijn ook excuses gemaakt voor de handelswijze van Toeslagen in het dossier tot dusver.

'Excuses aan advocaat'

- Hetgeen voor het gastouderbureau geldt, geldt ook voor de advocaat.

'Nepfacturen'

- Er wordt gesproken over "nepfacturen". Dat is stevig aangezet en wordt gebaseerd op de gerede twijfel vanuit de onderliggende informatie. Het gaat om facturen waar grote vraagtekens gezet kunnen worden op basis van de onderbouwing. Hierbij moet gedacht worden aan zeer hoge aantal opvanguren over (nagenoeg) gehele jaar (50-52 weken) en ook op dagen waarbij vraagtekens kunnen worden gezet (bijvoorbeeld 29 februari in niet schrikkeljaar en nationale feestdagen). Facturen en urenstaten matchen wel.

'Signalen doorgegeven aan gemeente, GGD en OM'

- Onduidelijk of bij CAF 11 gastouders/gastouderbureau/ouders signalen zijn doorgegeven aan andere instanties.

- Staatssecretaris meldt 'voor zover ik weet'. Dit is niet onjuist. In het algemeen worden signalen door BD doorgegeven aan gemeente, GGD en OM. Het hangt af van signaal en voor welke instantie het signaal relevant is.

'Rol facilitator'

- In het debat wordt nadruk gelegd op rol facilitator, terwijl in de brief van 11 september 2018 juist staat dat beoordeling zich heeft gericht op individuele gevallen. Dit is niet onjuist ; zie toelichting hoe signaal is opgepakt in factsheet (want eerst signalen dat mogelijk sprake was van facilitator en daarna daadwerkelijke beoordeling individuen). Claim van 10.2.e dat Stas in brief september 2018 erkent dat bureau geen rol speelde klopt niet).

'Omvang signalen'

- Opnieuw heeft staatsecretaris het over signalen in 2013, terwijl het gaan om signalen uit 2011. Met het huidige inzicht van de terug te vinden en vastgelegde signalen zijn 'behoorlijk wat signalen' en 'in een zeer groot aantal gevallen misstanden' niet hard te maken voor deze casus.

B. Beantwoording persvragen: te stellig over gebruik 2e nationaliteit bij fraude zaken

Documenten
Dit betreft **niet** het informeren van de Kamer, maar de beantwoording van persvragen van Trouw en
RTL in april 2019. Tijdens de beantwoording van de mondelingen vraag door de Minister zijn over dit onderwerp geen antwoorden gegeven, anders dan dat het kabinet dit afkeurt en dat het verder wordt uitgezocht.

Relevante passages
Pas na weging van de signalen wordt een CAF zaak gestart. Nationaliteit speelt geen rol bij de weging van vermoedens van fraude en de verdere afhandeling in deze zaken.
(...)
In het kader van de CAF-zaken heeft geen selectie plaatsgevonden op etnische achtergrond, (tweede) nationaliteit of Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap. CAF zaken starten, zoals in de toelichting aangegeven, op basis van concrete vermoedens van fraude die worden gewogen door een CAF team.

Mogelijk onjuistheden CHECK DGBD op basis van factsheet nationaliteit.
Met wat we nu weten lijkt deze beantwoording niet te kloppen. Alhoewel de eerste signalen los stonden van nationaliteit, lijkt het onjuist dat nationaliteit bij de verdere afhandeling in deze zaken geen rol speelde en dat geen selectie in het kader van CAF-zaken heeft plaatsgevonden op nationaliteit.

C. Brief 10.2.e aan TK PM:

Documenten
Op 5 juni 2019 ontvingen we een kopie van een brief van 10.2.e aan de Kamercommissie Financiën.

Relevante passages
NB. In de brief wordt aangegeven 10.2.e denkt dat de Kamer onjuist is geïnformeerd. Een aantal onderdelen komen hierboven al terug. Hieronder zijn de overige relevante passages opgenomen

2.In voornoemde brieven stelt de staatssecretaris dat sommige documenten pas werden aangetroffen na onderzoek door auditors naar miljoenen documenten. De zogeheten INTERNE NOTITIE met bevindingen (n.a.v. een bezoek aan 10.2.e op 21 mei 2014) is echter een document waaruit Belastingdienst/Toeslagen in correspondentie met de Raad van State al op 28 oktober 2016 uit citeerde.

3. Verder is van belang het rapport van Belastingdienst Eindhoven. Dit document is, twee jaar na het boekenonderzoek bij 10.2.e werd gedaan, in mei 2016 is opgesteld. De onderliggende 'bevindingen' - waartegen 10.2.e geen verweer kon voeren- werden daarvoor door de Belastingdienst niettemin ingebracht als bewijsvoering in procedures tegen vraagouders, die níet beschikten over deze documenten. 10.2.e ontving in december 2016 alsnog een afschrift. De Landsadvocaat bracht dit document in juni 2018 in, in een civiele procedure tegen 10.2.e. Ook dit was dus een document dat al lang aangetroffen was.

4. De nalatigheid om de 'aantallen' helder inzichtelijk te maken (zie hiervoor), terwijl de Belastingdienst/Toeslagen allang weet of zou moeten weten, welke vraagouder via welke gastouder op welk moment wel of niet gekoppeld was aan 10.2.e (of de andere drie bureaus). Toch blijft de Belastingdienst/Toeslagen volharden in aantallen zie brief 20 september 2018 (bijlage 8).

5. Het moment van de Evaluatie Caf 11 Hawaii. Dit lijkt een pietluttig detail, maar is toch relevant. De staatssecretaris stelt dat de evaluatie van 2016 is. Uit de cijfers op pagina twee blijkt dat deze uit 2015 zijn. Deze datum is van belang, omdat de Belastingdienst/ Toeslagen op grond van de eigen evaluatie toen al kon concluderen dat er fouten waren gemaakt, en dat die fouten in 2015 dus al hersteld hadden kunnen worden. (De staatssecretaris heeft op 30 april 2019 uw Kamer geïnformeerd dat er 'onderhandenwerkversies' zouden kunnen zijn, maar dit punt niet toegelichtxiii. Op 12 december 2018 is

daarbij tevens door de heer [redacted] van Belastingdienst Toeslagen beleid en vaktechniek te kennen gegeven "Naar ik heb vernomen is door EDP-auditors via de eigenschappen van het document achterhaald dat het van 24 februari 2016 is. Er schijnt naar aanleiding van dit document nog wel gezocht te zijn naar recentere cijfers (dus tussen voorjaar 2015 en februari 2016) maar die zijn niet gevonden.
Kennelijk waren er toen geen andere dan de genoemde cijfers beschikbaar." Ook hier wordt
tegenstrijdige informatie verstrekt.

Mogelijke onjuisteheden
INPUT en CHECK DGBD PM

D. Kamervragen lid Omtzigt 12 juli 2013
Documenten

Relevante passages
[..]

In het antwoord op vraag 8 zijn ook de aantallen opgenomen. Uitsplitsen naar nationaliteit is echter niet mogelijk. *In het systeem van de Belastingdienst is pas recent de mogelijkheid opgenomen om ook de nationaliteit van de persoon aan wie een sofinummer wordt afgegeven op te nemen.* Hierdoor is het niet mogelijk om over de afgelopen jaren een juist en volledig beeld te geven.

Mogelijke onjuistheden
Kon mogelijk destijds al d.m.v. een query uitvraag. CHECK DGBD

E. Brief aan AP 18 juli 2017 (vanuit ambtelijk BD)

to

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

F. Reactie rapport NO 16 februari 2018

Documenten
Reactie op vragen naar aanleiding van het rapport Geen powerplay maar fair play, Nationale ombudsman dd 16 februari 2018.

Relevante passages
Niet bij alle ouders die aangesloten waren bij het betreffende gastouderbureau was sprake van een stopzetting van de kinderopvangtoeslag per september 2014.

Mogelijke onjuistheden
Dit is inhoudelijk juist, echter is het niet helemaal duidelijk en logisch opgeschreven. Voor alle ouders die aangesloten waren in 2014 én in 2014 nog KOT ontvingen was er sprake van stopzetting, dit betreft de groep van 235 ouders. Bij de resterende 67 betrokken ouders is er geen stopzetting geweest, omdat zij op dat moment geen kinderopvangtoeslag ontvingen. Wel is ook bij deze groep later de terugvordering gestart.

10. Check RTL column, 4 juni 2019

Letterlijke tekst column, met appreciatie:

Soms blijft een vraag me hinderlijk achtervolgen. Meestal is er dan een rafelig los eindje. Soms blijkt het niets te zijn. Soms blijkt iets nog schandaliger in elkaar te zitten dan je al vermoedde. Soms wordt een spelletje gespeeld en is het bedrog zó geraffineerd, dat het bijna niet waarneembaar is. Tot je het bewijs ziet.

Het gaat om de massale, onrechtmatige stopzetting van toeslagen voor kinderopvang in 2014, door de afdeling Toeslagen van de Belastingdienst. Honderden ouders werden de dupe. In de nasleep van de 'Bulgarenfraude' ging bestrijding van misbruik in de overdrive. Trouw en RTL Nieuws meldden onlangs dat de Autoriteit Persoonsgegevens in deze zaak onderzoek doet naar 'etnisch profileren', zeg maar discriminatie door de Belastingdienst op grond van 'tweede nationaliteit'.

Het punt is: er klopt helemaal niets van. Het is postdateren van verouderde informatie; het grenst aan valsheid in geschrifte.

Vorige week meldden we dat D66-staatssecretaris Menno Snel (Financiën) de Kamer onjuist informeerde over de kern van deze zaak. De Belastingdienst rommelde met bewijsvoering tegen het bureau waar het allemaal om draait: 10.2.e uit Eindhoven. Door een GGD in Rotterdam Rijnmond genoemde kwalitatieve tekortkomingen uit *2011* (toen de kinderopvang drastisch op de schop ging), werden twee jaar later door de Belastingdienst omgetoverd naar vermoedens van misbruik en fraude.

- **Er lijkt niet gerommeld met bewijsvoering: het antedateren in een document lijkt niet bewust (in de koptekst staat oktober 2012, waar het document precies een jaar later is aangemaakt). In het Wob-besluit van 2018 staat dit overigens al:**
  "CAF11 beschrijving d.d 7-10-2012 (N.B. betreft onjuist jaartal, moet 2013 zijn)"
- **Wel is het zo dat het signaal van de GGD uit 2011 kwam, en niet 2013, zoals menigmaal is gesteld/gesuggereerd (waaronder in bovengenoemd document).**

Tot op de dag van vandaag stelt Snel dat de Belastingdienst in *2013* van de GGD 'concrete signalen' kreeg dat er iets stonk. EXDADIM1 zou een 'facilitator' zijn. In gewoon Nederlands: een club die gestructureerd en moedwillig de boel oplicht en de Belastingdienst als pinautomaat gebruikt.
Het punt is: er klopt helemaal niets van. Het is postdateren van verouderde informatie; het grenst aan valsheid in geschrifte.

- **Er lijkt niet gerommeld met bewijsvoering: het antedateren in een document lijkt niet bewust (in de koptekst staat oktober 2012, waar het document precies een jaar later is aangemaakt).**
  "CAF11 beschríiving d.d 7-10-2012 (N.B. betreft onjuist jaartal, moet 2013 zijn)""
- **Wel is het zo dat het signaal van de GGD uit 2011 kwam, en niet 2013, zoals menigmaal is gesteld/gesuggereerd (waaronder in bovengenoemd document).**
- **Valsheid in geschrifte impliceert opzet. Daar is geen aanwijzing voor.**

Lees dit verhaal van 10.2.e maar terug, die na vijf jaar vraagt om gerechtigheid: "Ik wil dat mijn naam gezuiverd wordt."

- **De eigenaar van 10.2.e, 10.2.e 10.2.e, is nooit strafrechtelijk of anderszins vervolgd. Het verzoek om schadevergoeding van 10.2.e is afgewezen door de rechtbank (6 februari 2019). Loopt wel een hoger beroep (3 mei 2019). Op 20 mei jl. heeft de advocaat van 10.2.e contact opgenomen met de landsadvocaat met de vraag of de Staat openstaat voor een minnelijk overleg om te komen tot een redelijke vergoeding van de geleden schade. Stand van zaken is dat de LA heeft aangegeven aan de advocaat dat zij het voorstel aan haar cliënt (de Staat) heeft voorgelegd en het voorstel dus heeft aangehouden.**

Uit processtukken blijkt dat landsadvocaat en de Belastingdienst al lang weten dat er in 2013 geen concrete signalen waren

Menno Snel en de Belastingdienst hebben zich dus akelig in de nesten gewerkt. Na vernietigende uitspraken van de Raad van State, en een al even vernietigend rapport van de Nationale Ombudsman. Hij moest diep door het stof vanwege de gebrekkige informatie aan de Kamer. Snel heeft nu de vlucht naar voren genomen en een onderzoek ingesteld. Het zal hem niet helpen.
Wie het dossier exact reconstrueert, kan zelf vaststellen dat niet de ondernemer, maar de overheid de kluit belazert. En niet per ongeluk, maar willens en wetens.

- **De staatssecretaris heeft erkend dat er fouten zijn gemaakt, en excuses aangeboden. O.a. wegens de lange doorlooptijden is er een vorm van schadevergoeding betaald (500 euro / per half jaar na twee jaar procedure).**
- **"willens en wetens", daar is geen aanleiding voor maar het kan niet worden uitgesloten.**

Een heldere vingerwijzing is een document van de landsadvocaat, uit juni 2018, voor een procedure diezelfde maand. Uit deze 'Conclusie van Antwoord' van 13 juni blijkt dat Belastingdienst en de landsadvocaat vorig jaar al verrekte goed wisten dat er in 2013 geen 'concrete signalen' van GGD's over misbruik waren. Dat er in *2011* iets speelde rond kwaliteit. En dat uit de onderliggende documenten blijkt dat het hier ging om Rotterdam Rijnmond. En dat die kwaliteit werd verbeterd, zoals ook blijkt uit openbare inspectierapporten, met 'positieve bevindingen' in 2012 en 'complimenten' in 2013.
De vraag is of staatssecretaris Snel dit al snapt. En sinds wanneer hij het weet.

- **Dit staat inderdaad zo (hoewel uitgebreider) in het stuk.**
- **De staatssecretaris was hier niet van op de hoogte.**

De landsadvocaat verzwijgt dat en creëert met de Belastingdienst opzettelijk veel mist in een civiele zaak. Duidelijk is dat men intern dus al weet dat er in 2013 niets was. Níets. De vraag is of Snel dit al snapt. Of sinds wanneer hij het weet.

- **De conclusie dat er in 2013 niets was, strookt niet met eigen onderzoek van Toeslagen naar urenstaten etc. Dat staat ook zo in de Conclusie van Antwoord.**

In diezelfde periode, vanaf april 2018, komen er vragen uit de Kamer naar onderliggende stukken in het project met codenaam CAF 11 [redacted]. 'Is er een evaluatie', vraagt het goed geïnformeerde CDA-Kamerlid Pieter Omtzigt. Op 8 juni volgt het antwoord van Menno Snel: nee. De inkt van dat antwoord is nog niet droog, of er volgt op 12 juni namens Snel een beslissing naar aanleiding van een Wob-verzoek, waarin alle documenten worden geweigerd. Eén keer raden wat er op de inventarislijst opdook: de evaluatie.

- **Er werd in eerste instantie gevraagd om een intern onderzoek. Dat was er niet. Er was inderdaad wel een zelfevaluatie. Dat is bij Kamervragen verduidelijkt:**
  - **Het onderzoek «Geen powerplay maar fair play» is een onderzoek van de Nationale ombudsman uit 2017. Naar aanleiding van dit rapport van de ombudsman is er geen intern onderzoek naar «CAF 11 [redacted] uitgevoerd. Wel heeft de Belastingdienst een zelfevaluatie uitgevoerd naar de casus in februari 2016. De zelfevaluatie viel dus niet onder de gestelde vraag, maar het was tegelijkertijd beter geweest om het bestaan van deze eerdere zelfevaluatie wel te noemen.**

Een cruciaal document dat Snel zogenaamd niet kon vinden, lag een bureau verderop. Het werd vijf maanden eerder namens hem ingebracht in een rechtszaak.
Misschien denk je: slordigheidje, communicatiefoutje. Welnee. Op 30 augustus en 11 september volgt een sorry, sorry, sorry van Snel. Dan gaan sommige stukken alsnog vertrouwelijk naar de Kamer. Later nog meer. Auditors gaan zoeken in '36 miljoen bestanden' en 'persoonlijke schijven'. Op 20 november 2018 zegt Snel: hoera, nog meer stukken gevonden, hier heeft u ze! Een cruciaal stuk, een boekenonderzoek uit mei 2014, achteraf vastgelegd in een rapport van 2016. Eén keer raden wie dit document in juni 2018 al officieel inbrachten in een rechtszaak? Jawel, de eigen Belastingdienst en de landsadvocaat. Namens Menno Snel.
Het document dat Snel zogenaamd niet kon vinden, lag dus één bureau verderop. Dit document, en andere stukken die Snel achterhield, werden gewoon gebruikt om 10.2.e kapot te procederen. En vraagouders die de dupe waren van het onzorgvuldig handelen van de Belastingdienst.

- **Er is in augustus besloten om de stukken vertrouwelijk naar de Kamer te sturen, in reactie op het verwijt dat Toeslagen in rechtszaken documenten had achtergehouden. Daar hoorden deze documenten ook bij.**
- **30 augustus eerste zending, 4 september tweede zending. Ook zijn stukken gezonden bij brief van 11 okt en 20 november. In totaal dus: 4 zendingen, 16 stukken. Graag**

Het was een bende. En dat weten ze al jaren.
Wat je ook moet weten is dat in deze zaak alles op een hoop is gegooid. 235 mensen zijn onterecht aangepakt. Toen de Nationale Ombudsman de zaak onderzocht, zei 10.2.e : dat kán niet, we hebben maar 157 ouders waar we opvang voor regelden. De Ombudsman vroeg het nogmaals aan de Belastingdienst. Wat was het officiële antwoord? "Toeslagen heeft ons verzekerd dat de 235 vraagouders in 2014 allen klant waren van 10.2.e ."

- **Het is verklaarbaar dat de 302 mensen die meegenomen zijn betrokken zijn bij in het onderzoek. Totaal 302 betrokkenen, waarvan er 235 Toeslagen nog ontvingen in aug 2014, zijn/waren klant bij EXDADIM1.**
- **Er is eerder gevraagd aan 10.2.e of zij dan de namen kunnen overleggen die zij hebben in de 157, dit heeft 10.2.e niet gedaan.**

Dat is dus nóg een leugentje. Snel corrigeert dat later tussen neus en lippen door, in mei 2018. Door 'de wijze van selecteren' zaten er ook andere gastouders en gastouderbureaus tussen. En dus andere ouders. Het was een bende. En dat weten ze al jaren. Ze kunnen het al weten sinds 2013, omdat dit al blijkt uit het allereerste document. En het blijkt ook uit de evaluatie uit 2016. Dat stuk dat niet bestond, en nu

vertrouwelijk bij het parlement ligt. Er worden dan drie andere bureaus genoemd. Met naam en toenaam.

- **Dit komt uit de antwoorden op persvragen:**
  - **Toeslagen kan niet ingaan op individuele zaken vanwege de geheimhoudingsplicht. Wel kan in algemene zin worden gesteld dat in onderzoeken naar georganiseerd misbruik alle gastouders die zijn aangesloten bij een gastouderbureau worden betrokken alsmede alle bij deze gastouders betrokken vraagouders. Het kan voorkomen dat een gastouder gebruik maakt van meer dan één gastouderbureau.**

Zou jij verontschuldigingen aanbieden aan een fraudeur?
Toch blijf Snel 10.2.e beschuldigen, op basis van onzorgvuldig, niet afgerond onderzoek. In maart dit jaar herhaalde hij in een debat dat er in 2013 echt concrete signalen waren. Dat er sprake was van 'nepfacturen' bij EXDADIM. Sterker nog: dat de Belastingdienst vervolgens zélf signalen over fraude doorgaf aan gemeente, GGD en zélfs het Openbaar Ministerie.

- **In debat 21 maart heeft de staatssecretaris gezegd:**
  - **Er is ook gevraagd of er uiteindelijk ook sancties zijn opgelegd. Dat is aan de gemeente, de GGD of in geval van fraude of misbruik aan het Openbaar Ministerie. Daar gaan wij niet over. We hebben die signalen wel doorgegeven, voor zover ik weet. Op basis van de gegevens die wij hebben, zien wij niet dat er een sanctie is opgelegd aan het gastouderbureau door een van deze instanties.**
- **Het klopt dat deze gegevens werden doorgegeven aan gemeenten (door Toeslagen niet door CAF). Zo staat onder andere in de 13e HJR van de Belastingdienst gemeld.**
- **Stas heeft ook gezegd:**
  - **Nogmaals, ik heb helemaal geen van de signalen die ik bij CAF-11 wel had, namelijk dat al snel heel duidelijk was dat daar dingen misgingen.**
  - **Je komt op die toezichtlijst omdat je ergens het signaal hebt gekregen dat er iets niet goed is. In het geval waarover we het vandaag hebben, was het signaal: u heeft blijkbaar iets gedaan met dat gastouderbureau, waar een facilitatorrol werd verwacht. Er gaat een signaaltje uit: eens even kijken of het in uw geval dan wel klopt. Dat is de hele situatie. Daarvan hebben we elke keer gezegd: dat hebben we vervolgens niet goed gedaan. Dat het signaaltje er was, is goed en**

begrijpelijk, want er waren allerlei signalen dat er risico's mee gepaard gingen. Wat niet goed ging, is dat het vervolgens werd stopgezet en eindeloos getraineerd. Het feit dat deze mensen op die lijst komen, is niet foutief vanuit die gedachte, want het was logisch dat de dienst zei: ik wil even kijken. Dat vervolgens alle handelingen daarna verkeerd waren, of in ieder geval een groot gedeelte daarvan, daar zijn we het volgens mij nu met zijn allen over eens.

Heel gek. Want in hetzelfde debat beweert Snel dat excuses zijn aangeboden aan 10.2.e. Zou jij verontschuldigingen aanbieden aan een 'fraudeur'? Als je het zelfs voorlegde aan het OM? Natuurlijk niet. (Wat Snel misschien niet wist, is dat zijn ambtenaren zich in december 2016 slechts hebben verontschuldigd voor, jawel, het willens en wetens achterhouden van belangrijke stukken – u weet wel, stukken die er niet waren.) Het is onverteerbaar, want in het eigen dossier van Snel wordt erkend dat er geen bewijs was.

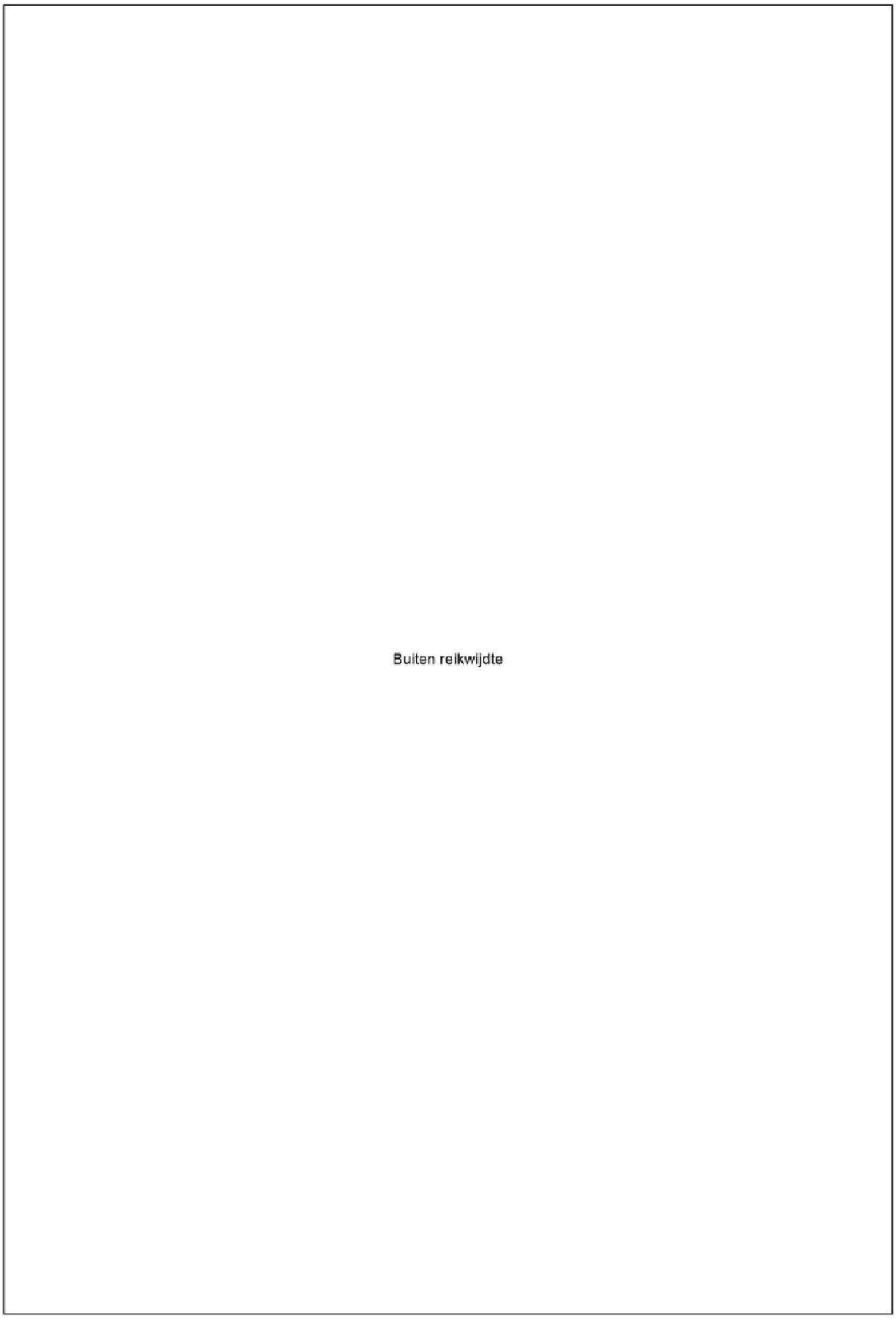
- **In de reactie op de brief van de Nationale ombudsman van 14 mei 2018 is aangegeven dat er excuses zijn aangeboden aan de houder van het betrokken gastouderbureau, vanwege de informatievoorziening en te trage afhandeling. "De Belastingdienst betreurt de overlast die veroorzaakt is door de wijze van stopzetten van de betrokken toeslagen in 2014, door de informatievoorziening die daarop volgde en door de te trage afhandeling van bezwaren. Er zijn excuses aangeboden aan de houder van het betrokken gastouderbureau en aan de advocaat die een belangrijk deel van de betrokken ouders vertegenwoordigt."**
- **Dit is niet helemaal juist: Er zijn diverse gesprekken geweest met gastouderbureau houder, hierin zijn mondeling excuses gemaakt, omtrent de procesmatige gang van zaken; traagheid in afhandeling etc. Hierdoor is dit in de brief aan de No opgenomen. Echter zijn er geen formele excuses aangeboden aan de houder van het gastouderbureau.**
- **[Excuses aanbieden omtrent de procesgang staat los van de al dan niet juistheid in handelen van de andere partij]**

Snel is door z'n eigen Belastingdienst dus schaakmat gezet. Politiek. Juridisch. Moreel. De grenzen van recht en fatsoen zijn verkend. Het is tijd voor excuses. Voor antwoorden, en – bijna - voor conclusies.

Wie. Wist. Wat. Wanneer. En wat zegt dat?

11. Overzicht 2012/2013/2014

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

12 Uitvoering dossieranalyse door externe partij

- **Eerste verzoek:** Hoge prioriteit: een alternatieve partij buiten in ieder geval Toeslagen zoeken die de VSO's met de ouders af gaat sluiten. [pm]
- **Tweede verzoek:** Hoge prioriteit: een alternatieve partij buiten in ieder geval Toeslagen zoeken die de VSO's met de ouders af gaat sluiten/het vervolg afhandelt. [DGBD]

Uitvoering door externen van herstelactie CAF-11
Op 6 juni in de ochtend is met stas en minister besproken om de herstelactie CAF-11 en daarmee het ondertekenen van de vaststellingsovereenkomsten met ouders te laten uitvoeren door externen. Dit betekent buiten Toeslagen en buiten de Belastingdienst. Optie die is genoemd is een van de big four kantoren. In afwachting van de beslissing **"wie de opdrachtgever moet zijn"** is hieronder op een rij gezet hoe de uitvoering eruit zou moeten zien. Onderstaand overzicht is nog niet volledig, maar zijn de eerste punten die opkomen.

1. **Timing**
    a. In de ambtelijke bespreking op 5 juni kwam naar voren dat de VSO's binnen een termijn van 6-8 weken zouden kunnen worden afgesloten.
    b. Dit vereist dat er per direct capaciteit en juridische kennis beschikbaar moet worden gesteld om dit project intern voor te bereiden.
    c. De externe partij moet vrijwel direct een projectorganisatie moeten kunnen leveren.
    d. Gezien de hieronder beschreven omvang zal het best een flinke klus zijn om dit in één tot anderhalve maand af te ronden.

2. **Omvang project**
    a. Gezien de omvang van het project zal voor een externe partij waarschijnlijk een aanbestedingsprocedure in gang gezet moeten worden.
    b. Vraag is of dit via het raamcontract kan worden weggezet.
    c. In totaal zijn er 302 ouders bij CAF-11 betrokken. Volgens onze informatie ligt het aantal (volledige) toekenningen rond de 150 ouders. Daar is mogelijk geen VSO meer nodig.
    d. In het geval van een VSO gaat een externe partij niet meer in detail kijken naar de individuele dossiers. Op basis van een ruwe schatting kijken zij naar:
        i. De originele aanvragen van de totale populatie;
        ii. Welk deel wel/niet is toegekend;

iii. Hoeveel rente in rekening is gebracht;
iv. Of er concrete aanwijzingen (nader te definiëren) zijn voor flagrante fraude;
v. Als er wel procedures zijn geweest moet worden gekeken naar de proceskostenvergoeding (pkv). Dat is afhankelijk in hoeverre 'het grijze gebied' wordt onderzocht.
vi. Vervolgens het opstellen van de VSO.
vii. Dit zou per dossier zo maar eens een dagdeel kunnen vergen.

3. **Dossiervorming**
   a. Contact leggen met belanghebbenden, eerste vragen beantwoorden.
   b. Nagedacht moet worden hoe de ouders worden benaderd. Ook in geval van laaggeletterdheid of ouders die de Nederlandse taal niet machtig zijn. Mogelijk moeten er tolken of mediators worden ingezet.
   c. Er zal ongetwijfeld sprake zijn van non-respons. Welke dossiervorming is nodig om inspanningen voldoende vat te leggen.
   d. Verslaglegging correspondentie/gesprek
   e. Dossiervorming
   f. Gesprek met belanghebbenden met belanghebbende en ondertekening
   g. Afwikkeling VSO
   h. In afstemming met Belastingdienst/Toeslagen openstaande terugvorderingen afwikkelen

4. Ondersteuning Toeslagen/privacy
   a. Toeslagen zal ondersteuning moeten leveren. Dat moet worden overlegd met het MT.
   b. Daarnaast moet de schijn niet worden gewekt dat Toeslagen de dossiers zelf heeft beoordeeld/bekeken. Daar zullen afspraken over moeten worden gemaakt.
   c. Ook speelt het privacy issue gezien alle persoonsgegevens: zij zullen waarschijnlijk een geheimhoudingsverklaring moeten tekenen. Ook moet worden nagedacht wat de rechtsgrond is om de gegevens te mogen verstrekken. Mogelijk moet daar iets voor worden ingeregeld.

CONCEPT VERSIE – WORDT NOG AANGEPAST AAN DE BRIEF

Beantwoording Kamervragen 2019Z08903 (ingezonden 30 april 2019)

Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over een ouder die tot de Raad van State moest doorprocederen om de kinderopvangtoeslag van 2013 en 2014 te krijgen, en nog lopende zaken van ouders.

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State van 24 April 2019, waarin de Raad van State de besluiten van de Belastingdienst om de kinderopvangtoeslag stop te zetten en op nul te zetten voor 2013 en 2014 vernietigt, de ouder de facto kinderopvangtoeslag toekent over die jaren, de ouder immateriële schadevergoeding toekent en de Belastingdienst veroordeelt tot het betalen van griffierecht en proceskosten?[1]

Antwoord vraag 1
Ja.

Vraag 2
Hoe beoordeelt u het feit dat in deze CAF 11-zaak, waarover zo vaak gesproken is en waarover toegezegd is opnieuw naar de dossiers te kijken, deze ouder helemaal tot de Raad van State diende te procederen, tegen nota bene de landsadvocaat, om kinderopvangtoeslag te krijgen?

CONCEPT

Antwoord vraag 2
De uitvoering van de regeling inzake de kinderopvangtoeslag is opgedragen aan de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen). Toeslagen is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst is daarbij gehouden aan wet- en regelgeving, beleid en jurisprudentie.

De juridische beoordeling kan ingewikkeld zijn, dat blijkt ook uit deze zaak. De rechtbank oordeelde voor beide in geschil zijnde jaren in het voordeel van Toeslagen. In uitspraak op het hoger beroep door belanghebbende tegen de rechtbankuitspraak gaf de Raad van State het gelijk voor beide jaren aan belanghebbende. De Raad van State heeft hierbij eerder toegepaste rechtsregels genuanceerd. Waaronder dat een verschil tussen de totale kosten en de betaalde kosten dusdanig klein kan zijn dat het niet in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden van belang en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald.

De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie, zoals gebruikelijk, toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige gevallen.

In dit verband verwijs ik ook naar de Kamerbrief die gelijker tijd met deze beantwoording aan de Kamer is gestuurd. In de brief ga ik uitgebreid in het op mijn handelen en het handelen van Toeslagen.

[1] Uitspraak 201710375/1/A2, zie https://www.raadvanstate.nl/@115017/201710375-1-a2/

Vraag 3
Is het u ook opgevallen dat deze zaak behandeld is op 9 oktober 2018 (toen hierover meerdere Kamervragen gesteld waren) en de Belastingdienst bij de behandeling toezegde om over 2013 nog een keer naar de bankafschriften te kijken, en als daaruit zou blijken dat voldoende is betaald, consequenties te trekken? Herinnert u zich dat de staatsraad concludeerde dat dat binnen twee weken kan en dat de Belastingdienst vanwege een relatief klein verschil persisteert in volledige afwijzing van de hele kinderopvangtoeslag over 2013?

Antwoord vraag 3
Uit de uitspraak van de Raad van State blijkt dat de zaak ter zitting is behandeld op 9 oktober 2018. Met name over het jaar 2013 was de rechter kritisch omdat uit bankafschriften uit het dossier zou blijken dat de facturen wel waren voldaan en er dus wel een recht op toeslag zou bestaan. Over het jaar 2013 had Toeslagen een verschil geconstateerd van tussen de € 115 en € 215, afhankelijk welke overzichten als uitgangspunt werden genomen. Ter zitting is door de Landsadvocaat aan de rechter voorgesteld dat Toeslagen nogmaals naar de bankafschriften kijkt en beoordeelt of de berekening van de rechter - waaruit blijkt dat er voldoende aan de kinderopvang is betaald - juist is en de rechter daarover binnen twee weken te berichten. Dit is gebeurd en vervolgens heeft de Landsadvocaat tijdig aan de rechter laten weten dat er een verschil blijft van € 115. Gelet op de toenmalige stand van de jurisprudentie leidde een dergelijk verschil tot de constatering dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat.

Vraag 4
Hoe beoordeelt u de houding van de Belastingdienst en van de landsadvocaat in deze zaak?

Antwoord vraag 4
De Toeslagen heeft samen met de Landsadvocaat in het hoger beroep bij de Raad van State geopereerd conform de stand van de jurisprudentie. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee en drie.

CONCEPT

Vraag 5
Heeft de Belastingdienst begrepen wat de Ombudsman bedoelde met de titel 'geen powerplay, maar fairplay' in zijn vernietigende rapport[2] dat hij over deze zaak schreef in 2017?

Antwoord vraag 5
Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat Toeslagen samen met Landsadvocaat niet conform het wettelijk kader heeft geopereerd. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee, drie en vier. In dit verband verwijs ik ook naar de Kamerbrief die gelijker tijd met deze beantwoording aan de Kamer is gestuurd. In de brief ga ik uitgebreid in het op mijn handelen en het handelen van Toeslagen.

Vraag 6
Herinnert u zich de volgende aanbeveling uit het rapport van de Ombudsman en heeft de Belastingdienst deze netjes uitgevoerd:

"Toeslagen heeft een groot aantal gezinnen door zijn onevenredig harde aanpak in financiële problemen gebracht en hun vertrouwen geschonden. Het is aan Toeslagen om het geschonden vertrouwen te herstellen. De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed"?

Antwoord vraag 6

[2] Zie https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeker/2017095-belastingdienst-treft-232-gezinnen-met-onevenredig-harde-actie

Het in vraagstelling opgenomen citaat uit het rapport van de Nationale ombudsman is neergeslagen in aanbeveling drie van het rapport. Ik verwijs in dit verband naar het antwoord op vraag zeven waarin ik op alle aanbevelingen inga.

Vraag 7
Kunt u de conclusies en aanbevelingen van de Ombudsman een voor een nalopen en aangeven of u van mening bent dat er voldoende uitvoering aan gegeven is?

Antwoord vraag 7
De Nationale ombudsman heeft op 7 augustus 2017 het rapport "Geen powerplay maar fair play" uitgebracht over de CAF 11-zaak, waarin op basis van twee conclusies vier aanbevelingen worden gedaan. Kort gezegd concludeert de Nationale ombudsman dat Toeslagen bij het opsporen en bestrijden van misbruik het burgerperspectief uit het oog heeft verloren, daarnaast wordt Toeslagen de trage behandeling van de bezwaarschriften verweten. Hieronder benoem ik de vier aanbeveling, met mijn reactie daarop.

De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om:
1: voortaan - als hij de rechtmatigheid van een lopende kinderopvangtoeslag wil onderzoeken en de lopende toeslag wil opschorten of beëindigen - de procedure te volgen zoals de wetgever deze voor ogen had en ook overigens te voldoen aan het behoorlijkheidsvereiste van 'fair play'.

Conform het beleid van Toeslagen behoorden toeslagen niet te worden gestopt, maar worden opgeschort. Deze opschorting diende er te zijn gedurende een lopend een onderzoek naar de rechtmatigheid van de aangevraagde toeslag. Pas als uit het onderzoek blijkt dat er geen recht bestaat, wordt de toeslag gestopt. Een van de door mij aangekondigde maatregelen van 11 oktober jl.[3] ziet op de verbetering van de vaktechnische lijn, hiermee wordt geborgd dat het beleid nu wel op de juiste wijze wordt toegepast.

2: als deze een toeslag(aanvraag) afwijst of beëindigt omdat de aanvrager onvoldoende gegevens of bewijsstukken heeft aangeleverd - in de beschikking duidelijk aan te geven welke informatie en / of bewijsstukken ontbreken of niet voldoen aan de eisen.

In de communicatie naar de aanvragers wordt duidelijker aangegeven waarom er geen recht op de toeslag bestaat. Wanneer de reden ligt in het niet overleggen van alle benodigde stukken, wordt duidelijker aangegeven welke stukken ontbreken of niet voldoen.

3: de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.

Vanzelfsprekend is aan de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aangeboden. Tevens zal de commissie bezien welke beleids- en beoordelingsruimte Toeslagen heeft in de verdere afhandeling van CAF-11 zaken. Ook wordt gevraagd wat hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing kan worden gezien? De adviescommissie is uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende CAF-11 zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken CAF-11 te bezien.

4: de voorheen afgewezen bezwaarschriften en de lopende beroepszaken binnen een termijn van drie maanden ambtshalve te toetsen aan de uitspraak van de Raad van State d.d. 8 maart 2017. In die uitspraak oordeelde de Raad van State dat Toeslagen bij de beëindiging van het kinderopvangtoeslag-voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. Deze aanbeveling geldt alleen voor de dossiers waarin betrokkenen voldaan hebben aan hun informatieplicht en alle benodigde gegevens en bewijsstukken aan Toeslagen hebben

[3] Kamerstukken II 2017/2018,

verstrekt. De Nationale ombudsman verzoekt Toeslagen om hem over drie maanden te informeren over de voortgang en de uitkomsten van deze herbeoordeling.

Toeslagen heeft zich coulant opgesteld waar het gaat om de termijn waarbinnen de opvangkosten moeten zijn voldaan. Toeslagen betracht coulance bij het treffen van een betalingsregeling. Dit betekent dat een aanvrager eerder in aanmerking komt voor een betalingsregeling waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke draagkracht, wat leidt tot een lager te betalen maandbedrag.

Na herbeoordeling van alle dossiers is gebleken dat 147 ouders over 2014 (geheel of gedeeltelijk) recht hebben op kinderopvangtoeslag. Een aanvrager die van mening is dat bij hem de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 niet of niet juist is toegepast kan zich bij Toeslagen melden. Het dossier wordt dan opnieuw beoordeeld.

Vraag 8
Hoeveel kosten heeft de Belastingdienst gemaakt in alleen al deze zaak (onder andere eigen kosten, kosten eigen advocaat, kosten landsadvocaat)?

Antwoord vraag 8
In de brief aan uw Kamer van 29 maart jl.[4] zijn de kosten tot februari 2019 in de CAF 11-zaak opgenomen. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure rondom de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF 11. De in de brief genoemde kosten zijn € 282.000. Dit is afgerond op duizenden euro's en omvat honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

Vraag 9
Kunt u aangeven hoe u aankijkt tegen de zaken die nog lopen in de CAF 11-zaak en hoe u ervoor gaat zorgen dat ouders niet onnodig rechtszaken tegen de overheid moeten blijven voeren?

concept

Antwoord vraag 9
Toeslagen past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige beschikkingen, en dus ook op de nog lopende zaken in CAF 11.
Het kan altijd voorkomen dat de Raad van State tot een ander oordeel komt dan de rechtbank of Toeslagen. Dat is onderdeel van de rechtsgang.
Zoals bij het antwoord op vraag 2 aangegeven zal de commissie de beleids- en beoordelingsruimte bezien.

Vraag 10
Ziet u aanleiding om zaken van ouders die niet hebben doorgeprocedeerd tot de Raad van State en nog lopende zaken opnieuw te bestuderen en te beoordelen?

Antwoord vraag 10
De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen. Het is een algemene beleidslijn dat in beginsel naar aanleiding van nieuwe jurisprudentie op onherroepelijk vaststaande beschikkingen niet wordt teruggekomen, de nieuwe jurisprudentielijn geldt vanaf moment van uitspraak. Ook hierbij verwijs ik naar het antwoord op vraag 2 omtrent de commissie.

[4] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, 479

Vraag 11
Hoe vaak is in de CAF 11-zaak iemand (vraagouder, gastouder of bureau) veroordeeld?

Antwoord vraag 11
Er hebben geen veroordelingen plaatsgevonden in de CAF-11 zaak.

Vraag 12
Hoe vaak heeft de rechter de Belastingdienst (gedeeltelijk) in het ongelijk gesteld in CAF 11-zaken?

Antwoord vraag 12 Bij de rechtbank is 58 maal beroep ingesteld door belanghebbenden. Dit heeft geleid tot:
Beroep ingetrokken door belanghebbende: 14;
Beroep niet ontvankelijk: 6;
Beroep ongegrond: 24;
Beroep gegrond met instandhouding van het rechtsgevolg: 3;
Beroep gegrond: 7;
Voorlopige voorziening afgewezen wegens geen spoedeisend belang: 1;
Nog lopend: 3.
De Belastingdienst/Toeslagen is bij rechtbank tienmaal in het ongelijk gesteld.

Bij de Raad van State is eenmaal hoger beroep ingesteld door de Belastingdienst/Toeslagen. In deze zaak is de Belastingdienst/Toeslagen in het ongelijk gesteld.

Bij de Raad van State is 24 maal hoger beroep ingesteld door de belanghebbenden. Dit heeft geleid tot:

Hoger beroep ingetrokken door belanghebbende: 6;
Hoger beroep niet ontvankelijk: 1;
Hoger beroep ongegrond: 6;
Hoger beroep gegrond: 4;
Verzet ongegrond: 1;
Herzieningsverzoek ongegrond: 1;
Nog lopend: 5.

CONCEPT

De Belastingdienst/Toeslagen is bij de Raad van State vijfmaal in het ongelijk gesteld.

Vraag 13
Gaat u persoonlijk om de tafel zitten met de ouders die jarenlang hebben moeten wachten en daardoor niet veel vertrouwen hebben in de Belastingdienst/Toeslagen en/of de landsadvocaat? Zo ja, wanneer?

Vraag 14
Mogen de ouders iemand meenemen die hen kan bijstaan?

Antwoord op de vragen 13 en 14
In het debat van 21 maart 2019 met uw Kamer heb ik aangegeven dat ik samen met de directeur Toeslagen contact laat opnemen met de ouders om het gesprek aan te gaan. Inmiddels is op 11 juni a.s. een gesprek gepland met een delegatie van de betrokken ouders, om hen persoonlijk te kunnen spreken.

Vraag 15
Herinnert u zich dat u in het debat op 21 maart 2019 het volgende heeft gezegd: "In ieder geval trof de dienst bij het gastouderbureau blijkbaar een hoop gevallen aan, waarschijnlijk van gastouders die ervoor werkten, waarin de papieren niet in orde waren, waarin uren werden gedeclareerd die er niet waren en nepfacturen werden geschreven. Er waren overzijds dingen. Er was echt veel aan de hand. Dat is geen lichtzinnig moment geweest. Op dat moment besluit zo'n team: hier lijkt er sprake van

een facilitator. Dit is geen individueel geval dat vragen oproept, maar hier lijkt erop dat iemand, een bureau, echt bezig is om dingen te organiseren"?[5]

Antwoord vraag 15
Ja.

Vraag 16
Kunt u de uitspraken in de vorige paragraaf helder en een voor een onderbouwen?

Antwoord vraag 16
Ik constateer dat de CAF-11 zaak op basis van meerdere signalen is gestart. In correspondentie met uw Kamer is meermaals benoemd dat CAF-11 is gestart op basis van signalen van de GGD uit een inspectierapport van 2013, naar nu blijkt dateert deze uit 2011. Tevens waren er signalen van de FIOD, afkomstig uit 2012, over een aan CAF-11 gelieerd gastouderbureau. In de quick scan welke werd gestart, kwamen risicofactoren naar boven zoals: hoge opvanguren en veel ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouders. In het kader van het verdere onderzoek hebben ouderbezoek plaats gevonden en is de gastouderorganisatie bezocht. Bij deze bezoeken is de administratie getoetst en werden diverse onregelmatigheden geconstateerd. Zo ook tijdens het actualiteitsbezoek dat bij gastouders werd gestart. Inspecteurs troffen al ingevulde urenstaten aan, mede op Kerstdagen en niet bestaande dagen (zoals 30 februari). Tevens bleken kinderen niet aanwezig, terwijl ze er wel moesten zijn en waren facturen niet aanwezig.

Vraag 17
Kunt u deze vragen zorgvuldig beantwoorden en wel voordat u het eerste gesprek met de ouders aangaat?

Antwoord vraag 17
Ik probeer Kamervragen altijd zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord, dit is tevens tijdig voor het gesprek met de ouders.

CONCEPT

[5] Debat over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen, Handeling 2018-2019, nr. 65 item 9

CONCEPT VERSIE – WORDT NOG AANGEPAST AAN DE BRIEF

Vergaderjaar 2018-2019

31 066 **Belastingdienst**

Nr. **LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN**
Vastgesteld .. 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2019 over zijn toezeggingen, gedaan tijdens het plenaire debat op 21 maart 2019 over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen (Handelingen II 2018/19, nr. 65), over o.a. gemaakte kosten voor inschakeling van de Landsadvocaat in het CAF-11 dossier (Kamerstuk 31 066, nr. 479) de navolgende vragen ter beantwoording aan de staatssecretaris voorgelegd.

De vragen zijn op 14 mei 2019 aan de staatssecretaris gezonden en bij brief van ... beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
EXGRIF1

Toelichting op totaal van 302 (nog bepalen hoe en waar we dit opnemen in de beantwoording).

In de zaak CAF 11 zijn 302 burgers geselecteerd die in de jaren 2012 tot en met 2014 kinderopvangtoeslag hebben aangevraagd en in een van deze jaren aangesloten waren bij het gastouderbureau. EXDADIM1 *Bij 235 burgers is de kinderopvangtoeslag in september 2014 stopgezet. Bij deze burgers is ná de stopzetting een brief verstuurd met het verzoek om informatie aan te leveren. Het cijfer van 235 is in eerdere publicaties naar voren gekomen, dit betreft dus de burgers die geraakt zijn door de "CAF 11 behandeling". Het overige aantal van 67 burgers is als volgt opgebouwd:*

- *bij 17 burgers was de kinderopvangtoeslag in 2014 eerder stopgezet, 16 burgers hebben dit op eigen initiatief gemeld (vanwege bijv. het stoppen van kinderopvang door de leeftijd van het kind), bij 1 ouder is de toeslag stopgezet vanuit een reguliere toezichtactie. Zij zijn eerst in de gelegenheid gesteld om hun toeslagrecht te onderbouwen, voordat de toeslag met terugwerkende kracht werd gestopt en terugvordering van de toeslag plaatsvond.*
- *50 burgers hadden kinderopvangtoeslag over 2012 en/of 2013. Zij zijn eerst in de gelegenheid gesteld om hun toeslagrecht te onderbouwen, voordat de toeslag met terugwerkende kracht werd gestopt en terugvordering van de toeslag plaatsvond.*

In de beantwoording van de vragen hieronder, hebben we voor zover relevant de informatie over de 302 respectievelijk 235 burgers opgenomen.

Nr. Vraag

1. **Zijn de signalen die de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in 2013 en 2014 aan de Belastingdienst heeft doorgegeven, vervat in openbare inspectierapporten?**
   De GGD stelt jaarlijkse openbare inspectierapporten op van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus. Met deze rapporten kunnen belanghebbenden een inschatting maken van de kwaliteit van de kinderopvangorganisaties en deze onderling vergelijken. De rapporten zien o.a. op de kwaliteit van het pedagogisch beleid. De Belastingdienst heeft vanzelfsprekend ook toegang tot deze openbare rapporten.

   Daarnaast ontvangt de Belastingdienst met regelmaat signalen van de GGD over de kwaliteit van de administratie van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus en over vermoedens van misbruik.

   Overigens dateren, naar nu blijkt, de signalen van de GGD betreffende EXDADIM1 uit 2011. De signalen van de GGD uit 2011 zijn in 2012 blijven liggen en in 2013 opgepakt.

2. **Wie zullen er van de kant van het ministerie van Financiën en/of de Belastingdienst aanwezig zijn bij het gesprek met de gedupeerde ouders? Klopt het dat de landsadvocaat ook bij de gesprekken aanwezig is?**
   De directeur van Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) heeft op 15, 17 en 22 mei samen met MT-leden van Toeslagen gesprekken gevoerd met betrokken ouders. Bij deze gesprekken waren ook mediators, werkzaam bij de Belastingdienst, aanwezig. De Landsadvocaat is niet betrokken dan wel aanwezig geweest bij deze gesprekken. Op 11 juni vindt er een gesprek met de staatssecretaris en de betrokken ouders plaats.

3. **Bij wie kan een medewerker van de Belastingdienst het melden als hij/zij erachter komt dat de Belastingdienst onrechtmatig handelt, bijvoorbeeld door het achterhouden van stukken van een belastingplichtige. Wat voor een bescherming hebben klokkenluiders bij de Belastingdienst?**
   Voor een medewerker van de Belastingdienst zijn er diverse mogelijkheden om melding te doen in het geval van een (vermoeden van) onrechtmatig handelen door de Belastingdienst.
   - Een medewerker kan dit melden bij zijn leidinggevende, een hiërarchisch hoger geplaatste leidinggevende, een daartoe ingericht meldpunt van de Belastingdienst of bij de vertrouwenspersoon van de Belastingdienst. Ook kunnen medewerkers terecht bij het Centraal Meldpunt Integriteit Belastingen.
   - Daarnaast is de onafhankelijke Tijdelijke commissie integriteit Belastingdienst ingesteld, waar een medewerker onder meer terecht kan met een vermoeden van een onbehoorlijke handelwijze of nalaten die het goed functioneren van de Belastingdienst in geding brengt. De medewerker wordt gelegenheid geboden veilig en (vroeg)tijdig te melden zodat op tijd iets met signalen kan worden gedaan.

   Naast bovengenoemde specifieke afspraken binnen de Belastingdienst is er ook een Rijksbrede procedure waar medewerkers gebruik van kunnen maken, het Huis voor Klokkenluiders.

4. **Hoeveel ambtenaren van de Belastingdienst zijn gestraft (bijvoorbeeld door op non-actief te zijn gezet), omdat zij wel de waarheid in het Combiteam Aanpak Facilitators-11 (CAF-11) dossier vertelden? Kunt u hierover een uitgebreide toelichting geven?**
5. **Hoeveel ambtenaren van de Belastingdienst zijn gestraft omdat zij stukken achterhielden bij de rechter of omdat zij zich niet aan de wetten hielden (zoals de Algemene wet bestuursrecht(Awb))? Kunt u een uitgebreide toelichting geven?**
   Ik kan geen uitspraken doen over individuen of individuele casussen. Voor algemene informatie over integriteitsschendingen, verwijs ik u naar de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2018[1].

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/05/01/jaarrapportage-bedrijfsvoering-rijk-2018

6. **Hoeveel geld heeft de Belastingdienst betaald als tegemoetkoming aan ouders tot nu toe?**
   Als gevolg van overschrijding van de redelijke termijn is, aan 58 ouders die betrokken zijn bij de CAF 11-zaak, schadevergoeding uitgekeerd, is. In totaal gaat dit om € 48.520. Omdat er nog procedures lopen kan dit bedrag nog oplopen.

7. **Kent u ook maar een andere zaak waarbij de overheid**
   - door de Hoge Raad veroordeeld is voor het achterhouden van stukken;
   - door de Raad van State op de vingers getikt is (zeer recentelijk) voor de gang van zaken;
   - door de Nationale ombudsman scherp veroordeeld is;
   - door de Kinderombudsman op de vingers getikt is;
   - door de Kamer op het matje geroepen is; en
   - de zaak nog steeds niet netjes is opgelost met de betroffen burgers?
   Zo ja, welke? Zo nee, waarom heeft u nog steeds de zaken niet netjes opgelost met de ouders?
   In mijn brief aan uw Kamer van 29 maart jl.[2] heb ik aangegeven dat een uniek kenmerk van de CAF 11-zaak is dat ik externe signalen over onzorgvuldige behandeling van de Raad van State, de Nationale ombudsman, uw Kamer en Autoriteit Persoonsgegevens afhandeling van ouders heb ontvangen. In de andere CAF-zaken ontbreken de sterke aanwijzingen die ik wel heb ontvangen in het CAF 11-dossier.
   Om het dossier van CAF 11 op een nette wijze af te kunnen ronden heb ik de Adviescommissie uitvoering toeslagen (hierna: adviescommissie) ingesteld om over diverse aspecten te adviseren en lering voor de toekomst te trekken. Over de precieze taakopdracht van de adviescommissie verwijs ik u naar mijn brief van 29 mei jl.[3]

8. **Wat heeft de Belastingdienst tot nu toe geleerd van de CAF 11- zaak?**
   In mijn brieven van 11 oktober[4] en 28 november 2018[5] heb ik uw Kamer meegenomen in wat de Belastingdienst heeft geleerd van de CAF 11-zaak en welke verbetermaatregelen er zijn en worden getroffen. Ook in de Kamerbrief die u samen met deze antwoorden ontvangt ga ik hier verder op in. Daarnaast zal de adviescommissie mogelijk nog met aanvullende aanbevelingen komen. Op de bevindingen van de adviescommissie wil ik verder niet vooruit lopen.

9. **Hoeveel burgers zijn onder CAF-11 geselecteerd?**
   Onder CAF 11 zijn 302 burgers geselecteerd.

10. **Hoeveel burgers die onder CAF 11 zijn geselecteerd, waren in 2014 klant van het gastouderbureau in kwestie?**
    In 2014 waren 252 burgers klant van het betreffende gastouderbureau. Van deze 252 is van 235 burgers de lopende aanvraag in september 2014 gestopt zonder een voorafgaand verzoek om informatie. Van de overige 17 burgers was de toeslag al eerder in 2014 gestopt.

11. **Van hoeveel burgers van het betreffende gastouderbureau is in 2014 de kinderopvangtoeslag stopgezet? Hoeveel burgers van het betreffende bureau zijn in 2014 geblokkeerd? Tot wanneer heeft de blokkade geduurd?**
12. **Hoeveel burgers van het betreffende gastouderbureau staan op een uitsluitlijst of een vergelijkbare soort lijst? Wanneer zijn deze burgers op een dergelijke lijst geplaatst? Is het plaatsen op dergelijke uitsluitlijsten aan de burgers gecommuniceerd of via een commissie gegaan? Hoe lang staan deze burgers op dergelijke lijsten?**

    Er waren 302 burgers betrokken bij CAF 11. Per 1 september 2014 is het voorschot kinderopvangtoeslag 2014 van 235 burgers stopgezet.

---

[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 479
[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 487
[4] Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 454
[5] Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 431

Aanvragers worden niet op voorhand geblokkeerd van de kinderopvangtoeslag, wel werkt de Belastingdienst, zoals gedeeld tijdens het plenaire debat van 21 maart jl., met uitsluitlijsten of vergelijkbare. Burgers op een dergelijke lijst konden opnieuw een toeslag aanvragen, maar deze aanvraag werd wel extra gecontroleerd doordat deze aanvragen handmatig worden behandeld. Dit geldt voor alle 302 burgers. Desbetreffende burgers zijn niet geïnformeerd over het gegeven dat zij op een dergelijke lijst stonden. Het is een dynamische lijst omdat er mensen af gaan en op komen. Als een burger op een uitsluitlijst staat kan hij nog wel een toeslag aanvragen of wijzigen. Deze aanvraag of wijziging wordt vervolgens handmatig behandeld. Er is op dit moment geen eenduidig beleid met betrekking tot uitsluitlijsten. Ook niet met betrekking tot de vraag hoe lang iemand op een dergelijke lijst blijft staan. Opschoning zal op zeer korte termijn plaatsvinden.

13. **Kunt u een overzicht geven van de aantallen klanten per gastouderbureau die naast klanten van het gastouderbureau in kwestie ook klant waren van de overige bureaus?**
Gastouders kunnen bij meerdere gastouderbureaus zijn aangesloten. De gastouderbureaus bemiddelen tussen vraagouders en gastouders. In CAF 11 was in de volgende gevallen sprake van ouders die klant waren van gastouders met meerdere gastouderbureaus, waaronder EXDADIM:1
    - 2012: 43 ouders
    - 2013: 31 ouders
    - 2014: 85 ouders

14. **Wat was de doelstelling van het CAF 11-team toen dit tot stand kwam?**
15. **Hoe kwam het CAF 11-team de mogelijke fraude met kinderopvangtoeslag op het spoor?**
16. **Welke stappen zijn door de Belastingdienst gezet om de aard en omvang van dit probleem helder te krijgen?**
Het CAF team van de Belastingdienst is opgericht in 2013 en heeft als doel fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Zo spoort het team ook misbruik van toeslagen op. De CAF 11-zaak startte als een van de eerste casussen in 2013. Ik constateer dat de CAF-11 zaak op basis van meerdere signalen is gestart. Tevens waren er signalen van de FIOD, afkomstig uit 2012, over een aan CAF-11 gelieerd gastouderbureau. In de quickscan welke werd gestart, kwamen risicofactoren naar boven zoals: hoge opvanguren en veel ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouders. In het kader van het verdere onderzoek hebben ouderbezoek plaats gevonden en is de gastouderorganisatie bezocht. Bij deze bezoeken is de administratie getoetst en werden diverse onregelmatigheden geconstateerd. Zo ook tijdens het actualiteitsbezoek dat bij gastouders werd gestart. Inspecteurs troffen al ingevulde urenstaten aan, mede op Kerstdagen en niet bestaande dagen (zoals 30 februari). Tevens bleken kinderen niet aanwezig, terwijl ze er wel moesten zijn en waren facturen niet aanwezig.
De Belastingdienst besloot de toeslagvoorschotten van 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten, per 1 september 2014 stop te zetten. Van 67 andere ouders die in de jaren 2012, 2013 en/of 2014 waren aangesloten bij het gastouderbureau werd eerst informatie opgevraagd. Van de 302 ouders zijn er 201 uitgenodigd op het Belastingkantoor om de bewijstukken voor het recht op toeslag te overleggen. 142 ouders kregen een brief met het verzoek de bewijsstukken op te sturen, een deel daarvan werd ook voor een bezoek aan de balie uitgenodigd. 14 ouders hoefden geen aanvullende informatie op te leveren, omdat zij al in een eerder stadium informatie hadden opgestuurd. Veel ouders hebben van de mogelijkheid tot informatieverstrekking gebruik gemaakt. Op basis van de aangeleverde bewijsstukken heeft de Belastingdienst de aanvraag opnieuw beoordeeld.
Wanneer stukken bij beoordeling onvolledig of onjuist bleken, is niet in alle gevallen helder gecommuniceerd met de ouder welke informatie ontbrak. Zoals gezegd, dat betreur ik en had anders gemoeten.

17. **Hoeveel gastouderbureaus zijn er in dit onderzoek in het vizier geweest? Welke gastouderbureaus waren dit?**
In de CAF 11-zaak is één gastouderbureau betrokken. Daarbij is op te merken dat een deel van de ouders eerder klant waren van een gastouderbureau dat na faillissement op 31 juli

2014 is overgenomen door het betreffende gastouderbureau. En enkele vraagouders maakten gebruik van een andere kinderopvangorganisatie met hetzelfde correspondentieadres en dezelfde contactpersoon als het betrokken gastouderbureau. Ik kan niet verder ingaan op individuele kenmerken van deze ondernemingen.

18. **Hoeveel ouders namen in de onderzochte periode de diensten van deze onderzochte gastouderbureaus af?**
19. **Hoeveel van de ouders die de diensten van deze gastouderbureaus afnemen, zijn onderzocht op mogelijke fraude?**
20. **Zijn er ook ouders op fraude gecontroleerd die geen diensten afnamen van één van de onderzochte gastouderbureaus?**
Zoals hierboven bij de beantwoording van vraag 17 is aangegeven, betreft het onderzoek in essentie één gastouderbureau. Er waren 302 vraagouders die in de periode 2012 t/m 2014 diensten afnamen. Deze vraagouders zijn allen meegenomen in het onderzoek.

21. **Zijn er ook gastouderbureaus onderzocht waar geen fraude is geconstateerd?**
Bij het onderzochte gastouderbureau zijn administratieve onregelmatigheden aangetroffen, tijdens het onderzoek naar vermoedens van georganiseerd oneigenlijk gebruik van toeslagen. Er was geen sprake van (fiscale) onregelmatigheden waarvoor het gastouderbureau wettelijk verantwoordelijk is. De toeslagontvangers zijn verantwoordelijk voor een deugdelijke administratie van de opvang door de gastouders en het op basis daarvan aanvragen van toeslagen.

22. **Wat waren de selectiecriteria om een gastouderbureau te onderzoeken?**
Onderzoeken naar vermoedens van georganiseerd misbruik worden opgestart op basis van concrete signalen, zoals via de GGD, gemeente, FIOD, dit gebeurd niet op basis van risicoselectie. De signalen betreffen o.a. hoge opvanguren, veel ouder-kind relaties tussen gast- en vraagouders, administratieve onregelmatigheden en een groot financieel belang.

23. **Zijn van elk gastouderbureau alle afnemende ouders onderzocht of vond er een selectie plaats? Zo ja, op basis van welke criteria werd deze selectie gemaakt?**
Alle betrokken ouders zijn onderzocht. Er is geen selectie gemaakt.

24. **Hoe stelde het CAF 11-team vast of een ouder had gefraudeerd?**
In de beantwoording van vraag 14 tot 16 is aangegeven hoe het proces liep om vast te stellen of er sprake was van oneigenlijk gebruik van toeslagen. In de zaak CAF 11 zijn de ouders niet als fraudeur aangemerkt.

25. **Wat waren de vervolgstappen wanneer het CAF 11-team vaststelde dat een ouder gefraudeerd had?**
In de zaak CAF 11 zijn de ouders niet als fraudeur aangemerkt. Bij de vaststelling van oneigenlijk gebruik werd geen toeslag meer uitgekeerd en is het uitbetaalde voorschot teruggevorderd. Hiervan kreeg de burger door middel van een beschikking bericht. In het geval de burger bezwaar of beroep instelde, werd automatisch uitstel van betaling verleend.

26. **Wat was de rol van zwarte lijsten in dit dossier? Hoe kwam zo'n zwarte lijst tot stand? Welke stappen ondernam de Belastingdienst wanneer een ouder op een zwarte lijst kwam?**
Zie ook de beantwoording op de vragen 11 en 12. Zoals ik ook aan uw Kamer heb toegelicht in het plenaire debat van 21 maart over dit onderwerp, werkt Toeslagen met lijsten, die bepalen of een aanvraag of wijziging van een aanvraag handmatig dient te worden beoordeeld. Als een burger op een dergelijke lijst komt wordt de aanvraag of wijziging dus handmatig beoordeeld. Plaatsing op een lijst voor handmatige beoordeling verhindert niet dat de burger een aanvraag voor een toeslag kan doen of een wijziging kan doorgeven. Tevens beïnvloedt dit op geen enkele manier de rechten van burgers. Bij CAF 11 heeft de beoordeling echter te lang geduurd. De betrokken burgers, die vanuit het project allemaal op de lijsten zijn geplaatst, hebben daardoor lang op een voorlopige of definitieve toekenning van de kinderopvangtoeslag moeten wachten.

27. **Welke informatie werd verstrekt aan de ouders bij wie fraude met de kinderopvangtoeslag werd vastgesteld?**
28. **Welke informatie werd ouders verstrekt die zijn onderzocht in het kader van mogelijke fraude, maar bij wie geen fraude werd vastgesteld?**
In de zaak CAF 11 zijn de ouders niet als fraudeur aangemerkt. Na beoordeling van de aangeleverde documenten kregen ouders te horen of de toeslag ofwel opnieuw werd toegekend ofwel dat de informatie onvolledig was. Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op de vragen 14 tot en met 16 werd ouders onvoldoende duidelijk gemaakt welke informatie nog ontbrak.

29. **Wat was de handelingswijze van de Belastingdienst/Toeslagen wanneer een ouder bezwaar maakte tegen het terugvorderen van de toeslag?**
Na de indiening van een bezwaarschrift tegen de opgelegde terugvordering vindt een heroverweging plaats op de in het bezwaarschrift aangevoerde gronden. Dit resulteert vervolgens in een beslissing op bezwaar. Wanneer het bezwaar ongegrond was, is in de beslissing op bezwaar aangegeven dat de burger de mogelijkheid had om in beroep te gaan. In de CAF 11 zaak heeft de behandeling van bezwaren vaak te lang op zich laten wachten.

30. **Hoeveel van de onderzochte ouders zijn door het CAF-11-team aangemerkt als fraudeur?**
31. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders hebben bezwaar gemaakt tegen dit besluit?**
In de zaak CAF 11 zijn de ouders niet als fraudeur aangemerkt. In de beantwoording hierna gaan we uit van de aantallen ouders die in de CAF 11 zaak betrokken waren. In de CAF-11 zaak zijn in totaal 464 bezwaren (92 over het toeslagjaar 2012, 206 over het toeslagjaar 2013 en 166 over het toeslagjaar 2014) ingediend.

32. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders hebben de te veel ontvangen toeslag zonder bezwaar terugbetaald?**
Van de betrokken 302 ouders in de CAF-11 zaak hebben er 55 geen bezwaar gemaakt op de terugvordering.

CONCEPT

33. **Wat is het totaalbedrag in deze zaak dat teruggevorderd is aan kinderopvangtoeslag?**
In totaal is in deze zaak ongeveer € 2,9 miljoen teruggevorderd bij de ouders over de jaren 2012 t/m 2014.

34. **In welke gevallen werden er extra kosten aan de als fraudeur aangemerkte ouders in rekening gebracht, als aanmaningen, boetes of rente? Verandert dit het totaalbedrag dat ouders hebben betaald vanwege het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag?**
In de CAF-11 zaak zijn er kosten voor een aanmaning of dwangbevel in rekening gebracht als er niet is betaald, te laat is betaald en indien er niet wordt voldaan aan een betalingsregeling. De kosten voor aanmaning en dwangbevel vloeien voort uit de Invorderingswet. Dit geldt ook voor de rente. Dit is volgens huidige wet- en regelgeving. Er zijn geen boetes opgelegd.

35. **In hoeveel van de onderzochte gevallen heeft een herbeoordeling van de Belastingdienst de terugvordering van een eerder als fraudeur aangemerkte zaak laten vervallen?**
36. **In hoeeel gevallen heeft de Belastingdienst als gevolg van de herbeoordeling de onterecht teruggevorderde kinderopvangtoeslag, weer naar de ouders overgemaakt? Welk totaalbedrag is hiermee gemoeid?**
Bij 178 burgers heeft Toeslagen de kinderopvangtoeslag alsnog toegekend. Voor het jaar 2012 zijn er 42 toeslagen alsnog toegekend, voor het jaar 2013 zijn dat er 130 en voor het jaar 2014 zijn dat er 134. Dit totaal is hoger omdat burgers over verschillende jaren alsnog een toekenning hebben gehad.

37. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders zijn naar de rechter gegaan? Hoeveel van deze zaken heeft de Belastingdienst gewonnen?**

Zie hieronder (check hoe dit op te nemen)

2012

Beroep	**30**	
Gegrond		2
gegrond met instandhouding rechtsgevolgen		1
Ingetrokken		7
Niet- Ontvankelijk		1
Ongegrond		19
Hoger beroep door B/T	**1**	
Gegrond		1
Hoger beroep	**10**	
Ingetrokken		1
Ongegrond		7
Loopt nog		2

2012 en 2013

Beroep	**6**	
gegrond met instandhouding rechtsgevolgen		1
Ingetrokken		3
Niet- Ontvankelijk		1
Ongegrond		1
Hoger beroep	**2**	
Ongegrond		2

CONCEPT

2012, 2013 en 2014

Beroep	**2**	
Ingetrokken		1
Niet- Ontvankelijk		1

2013

Beroep	**51**	
Gegrond		2
Gedeeltelijk gegrond		1
Gegrond met instandhouding rechtsgevolgen		1
Ingetrokken		8
Niet- Ontvankelijk		13
Ongegrond		25
Loopt nog		1
Hoger beroep	**9**	
Ingetrokken		2
Niet- Ontvankelijk		1
Ongegrond		6

2013 en 2014

Beroep	**12**	
Gegrond		2
Ingetrokken		2
Niet- Ontvankelijk		1
Ongegrond		6
Loopt nog		1

Hoger beroep	**11**	
Gegrond		2
Ingetrokken		1
Niet- Ontvankelijk		1
Ongegrond		5
Loopt nog		2
Hoger beroep door B/T	**1**	
Ongegrond		1

2014

Beroep	**44**	
Gegrond		5
Gegrond met instandhouding rechtsgevolgen		3
Ingetrokken		11
Niet- Ontvankelijk		4
Ongegrond		18
Rechtbank wijst het verzoek af		1
Loopt nog		2
Hoger beroep	**11**	
Loopt nog		3
Gegrond en zelf voorzien		1
Ingetrokken		4
Ongegrond		3
Hoger beroep door B/T	**2**	
Gegrond		1
Ingetrokken		1

CONCEPT

38. **In hoeveel gevallen is de Belastingdienst door de rechter gesommeerd de onterecht teruggevorderde kinderopvangtoeslag weer naar de ouders over te maken? Welk bedrag is hiermee gemoeid?**
In één geval heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State bepaald dat er recht op kinderopvangtoeslag is over een specifiek jaar. Daarbij is aan de Belastingdienst opgedragen om uit te gaan van een door de Raad van State vastgesteld bedrag aan kosten voor kinderopvang.

39. **Hoeveel capaciteit heeft de Belastingdienst op het CAF-11-team zitten, in fte per jaar?**
40. **Hoeveel fte werken binnen de Belastingdienst aan de inhoudelijke behandeling van vragen, klachten en bezwaren van burgers in de CAF-11-zaak?**
Doordat door Toeslagen geen tijd op dossierniveau wordt bijgehouden, is het niet mogelijk om aan te geven hoeveel fte specifiek met het CAF 11 dossier bezig is.

41. **Kunt u de uitkomst delen van de gesprekken die u naar aanleiding van het Kamerdebat van 21 maart 2019 over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen heeft gevoerd met de gedeputeerden?**
In de brief aan uw Kamer van, 29 mei jl. heb ik een toelichting gegeven op het verloop van deze gesprekken.

42. **Kunt u aangeven hoe het kan dat er onbekende Burgerservicenummers (BSN) binnen de selectie zijn gevallen en wat dat betekent voor de vervuiling van de lijst en daarmee de foutpercentages?**

43. **Wanneer wordt deze omissie hersteld?**
Dit is niet gebeurd. Na onderzoek is gebleken dat alle vraagouders gelinkt zijn aan het betrokken gastouderbureau.

44. **Wat is het huidige takenpakket van het CAF-11-team? Verricht het CAF-11-team nog actief onderzoek naar fraude met de kinderopvangtoeslag en onder welke voorwaarden? Is de werkwijze van het CAF-11-team veranderd sinds het opzetten daarvan?**
De Belastingdienst heeft een CAF-team. Het project CAF-11 is hier een onderdeel van. Vanaf de start in 2013 is het proces rondom CAF-zaken doorontwikkeld. In 2016 is de werkwijze van de Belastingdienst aangepast, zodat, conform beleid, toeslagen in geen geval worden stopgezet voordat nadere informatie bij ouders is opgevraagd, zoals dit bij de ouders uit de CAF-11 zaak wel is gebeurd. Over de aanpassing van deze werkwijze heb ik uw Kamer geïnformeerd in mijn reactie op het rapport van de Nationale ombudsman in 2017. Daarnaast wordt, zoals ik ook in mijn brief van 11 oktober 2018[6] aan uw Kamer heb aangegeven, momenteel gewerkt aan diverse verbetermaatregelen.

45. **Welke andere CAF-zaken heeft de Belastingdienst momenteel lopen?**
46. **Hoeveel fte zijn in totaal met de uitvoering van deze CAF-zaken gemoeid?**
Op dit moment lopen er 16 CAF-zaken die gerelateerd zijn aan Toeslagen.
Doordat door Toeslagen geen tijd op dossierniveau wordt bijgehouden, is het niet mogelijk om aan te geven hoeveel fte specifiek met uitvoering van CAF-zaken bezig zijn.

47. **Welk totaalbedrag hebben de CAF-teams tot nu toe terug weten te vorderen als gevolg van welke onderzoeken?**
Er is geen overzicht van alle terugvorderingen van alle CAF-zaken. Na onderzoek door het CAF-team vindt de verdere afwikkeling in reguliere teams van de Belastingdienst plaats.

48. **Klopt het dat niet alle burgers die op een uitsluitlijst stonden dit wisten?**
Ja, dat klopt.

CONCEPT

49. **Klopt het dat burgers jarenlang op uitsluitlijsten stonden, terwijl ze hier niet op hoorden te staan en dat ook medewerkers van de Belastingdienst dit vonden?**
Het klopt dat burgers jarenlang op lijsten stonden en handmatig beoordeeld zijn, terwijl daar geen concrete aanleiding meer voor was. Zie ook het antwoord op vraag 11 en 12.

50. **Welke kosten-batenanalyse is er gemaakt voor het inzetten van de landsadvocaat?**
Zoals ik u in mijn Kamerbrief van 11 oktober 2018 heb aangegeven is naar aanleiding van eerdere vragen van het lid Omtzigt over de uitleg van artikel 8:42 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) besloten de Landsadvocaat in te schakelen. De Landsadvocaat is gevraagd `alle op de zaak betrekking hebbende stukken', te beoordelen, en of al deze stukken in CAF11-beroepszaken aan de rechter zijn verstrekt. Uit oogpunt van transparantie en de behoefte aan een onafhankelijk juridisch oordeel, heb ik de Landsadvocaat gevraagd zorg te dragen voor de procesvertegenwoordiging.

[6] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434

Geachte Voorzitter,

Rondom de gang van zaken in het CAF-11 dossier is veel niet goed gegaan. Veel betrokken gezinnen zijn in grote problemen gekomen. Recent is hier vanuit uw Kamer en de media weer meer aandacht voor gevraagd. Mijn excuses voor de gang van zaken heb ik eerder aangeboden aan zowel de getroffen ouders als aan uw Kamer, maar ik sta erop dat in deze brief nogmaals te doen. Echter, mijn verontschuldigen alleen lossen de problemen van de gezinnen niet op. Ik heb de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) gevraagd nog dieper op deze zaak in te gaan en daarbij heb ik ook nadrukkelijk aangegeven onderbouwing en bewijsstukken te willen zien. Dit had ik eerder moeten doen en dat neem ik mijzelf kwalijk.

In deze brief licht ik de resultaten toe van dit meer diepgravende onderzoek. Het algemene beeld is er een van een eenzijdige focus op het bestrijden van misbruik, een strakke toepassing van een rigide wet, onzorgvuldige uitvoering door Toeslagen en te weinig oog voor de menselijke maat. Dit beeld was nog onverkwikkelijker dan ik dacht.

Ik besef dat deze gezinnen tekort zijn gedaan. Ik wil dat rechtzetten / verlichten / tot een oplossing komen /aan een oplossing werken / de zaak op een rechtvaardige manier afsluiten / dit tot een voor alle partijen bevredigend einde te brengen / financieel tegemoet te komen/compenseren. Ik kan nog niet precies zeggen hoe dit er uit zal zien. Maar mijn intentie staat vast. Daarnaast ga ik, samen met de staatssecretaris van SZW, kijken naar de strikte wetgeving rondom de kinderopvangtoeslag.

De start in 2013

De behandeling van CAF-zaken is gestart in 2013, in een maatschappelijk en politiek klimaat waar de nadruk lag op de bestrijding van fraude en oneigenlijk gebruik van toeslagen. Dit was mede ingegeven door de toenmalige zogenoemde Bulgarenfraude, waar veel maatschappelijke onrust over was ontstaan en waar ook in uw Kamer menig debat over gevoerd is. Ook de strikte wetgeving rondom de kinderopvangtoeslag kreeg hier toen een plaats.

In deze context is het CAF-team van de Belastingdienst op zoek gegaan naar (signalen van) georganiseerd misbruik. Zo ook bij Toeslagen. Deze signalen kunnen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van andere onderdelen van de Belastingdienst. Deze signalen konden ook vóór 2013 liggen.

De vraag is wat nu precies de aanleiding is geweest voor het starten van het CAF-11-onderzoek. In mijn correspondentie met uw Kamer heb ik benoemd dat CAF-11 is gestart op basis van signalen van de GGD uit een inspectierapport van 2013. Het

rapport uit 2013 waar ik meerdere keren naar verwees dateert, zo is mij nu gebleken, uit 2011. Die signalen uit 2011 zijn in 2013 opgepakt. Ik betreur het zeer dat ik uw Kamer op dat punt onbewust niet goed heb geïnformeerd en dat ik het jaartal van het rapport in deze brief moet herstellen. Hoewel het inspectierapport van de GGD uit 2012 [check: en verder?] verbeterpunten voor het gastouderbureau in kwestie benoemt, blijkt het inspectierapport uit 2011 de voornaamste reden voor nader onderzoek.

Het bovengenoemde signaal was aanleiding voor de medewerkers van Toeslagen om nadere informatie uit de systemen van Toeslagen te verzamelen. Uit deze gegevens, in combinatie met de GGD-rapporten, kwamen zaken naar boven die zouden kunnen duiden op georganiseerd misbruik. Dit betrof bijvoorbeeld hoge opvanguren en veel ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouders. In het kader van het verdere onderzoek heeft vervolgens ouderbezoek plaats gevonden en is het gastouderbureau bezocht. Bij deze bezoeken is de administratie getoetst en werden diverse onregelmatigheden geconstateerd. Zo ook tijdens het actualiteitsbezoek dat bij gastouders werd gestart. Medewerkers van Toeslagen troffen voor ingevulde urenstaten aan, op niet bestaande dagen (zoals 29 februari). Tevens bleken kinderen niet aanwezig, terwijl ze er in enkele gevallen wel moesten zijn en waren facturen niet aanwezig. Na een vervolgonderzoek bij het gastouderbureau waaruit bleek dat de informatie van gastouders niet rijmde met de administratie van het bureau werd besloten om over te gaan tot stopzetting van de kinderopvangtoeslag van 235 ouders die in 2014 kinderopvangtoeslag kregen. Dit was niet conform het beleid: toeslagen moesten niet worden gestopt, maar worden opgeschort.

Het is terugkijkend de vraag of het signaal dat heeft geleid tot het starten van een onderzoek bij het gastouderbureau de getroffen maatregelen - zoals het stopzetten en terugvorderen van toeslagen bij alle betrokken ouders en het op gedetailleerd niveau eisen van bewijsstukken - voldoende rechtvaardigden. Vanwege de onduidelijkheden rondom de start van het onderzoek, heb ik de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd hier ook naar te kijken in zijn al lopende onderzoek.

Vervolg

In het totale proces is er veel fout gegaan. Hier is in correspondentie met onder meer uw Kamer en de Nationale ombudsman al veel over gezegd. Er is onvoldoende duidelijke gemaakt welke bewijsstukken de ouders aan Toeslagen dienden te overleggen, er is in veel gevallen aanzienlijke vertraging geweest in het behandelen van ingediende bezwaar- en of beroepschriften, en in het algemeen is er gebrekkig gecommuniceerd met de ouders. Ook liet (en laat) strikte regelgeving en bijbehorende jurisprudentie weinig ruimte voor maatwerk.

Het handelen van Toeslagen heeft voor de ouders (vaak grote) financiële gevolgen gehad mede door de lange afhandeltijden en stond niet in verhouding tot het doel

dat Toeslagen voor ogen had, namelijk het voorkomen van onterecht uitgekeerde kinderopvangtoeslag.

Door dit handelen is ook een onheus beeld geschetst over 10.2.e. Dat wil ik hier graag rechtzetten door ook aan de betrokkenen 10.2.e excuses aan te bieden.

Waarom heeft dit zo lang geduurd?

Ik kan me goed voorstellen dat uw Kamer zich afvraagt waarom het allemaal zo lang heeft geduurd. Dat heb ik mijzelf de afgelopen tijd ook afgevraagd. De wens om te voldoen aan de maatschappelijke roep tot fraudebestrijding in combinatie met strikte regelgeving heeft mogelijk geleid tot het ontstaan van een tunnelvisie. Rigide wetgeving die bij mijn weten door de medewerkers van Toeslagen naar eer en geweten is toegepast, bood en biedt de Belastingdienst weinig mogelijkheden om tegemoet te komen aan het maatschappelijk rechtvaardigheidsgevoel in deze zaken. Dit werd gestaafd door de uitkomsten van rechtszaken waar de (juridische) interpretatie van de Belastingdienst meermaals onderschreven werd.
Desalniettemin ben ik geschrokken van de gang van zaken. Toeslagen heeft basisprincipes in de wijze waarop met burgers dient te worden omgegaan, geschonden. Uit de oudergesprekken bleek dat veel ouders hun vertrouwen in de Belastingdienst hebben verloren. Dit raakt mij zeer en ik zal er dan ook alles aan doen om dat vertrouwen te herstellen. Ik kan en wil niet anders dan opnieuw mijn excuses aanbieden aan de ouders, zoals ik dat vandaag ook in persoon heb gedaan.

Oplossing

Een bevredigende oplossing laat al te lang op zich wachten en daar wil ik nu op zo kort mogelijke termijn verandering in aanbrengen. Er moet nog goed worden uitgezocht hoe dit precies (juridisch) vorm gaat krijgen. Helaas kan ik daar op dit moment geen uitsluitsel over geven, maar mijn voornemen staat vast. Het is tijd dit hoofdstuk voor alle betrokkenen op een waardige manier af te sluiten. Het is mijn hoop dat dit een stap zal zijn in het herstel van vertrouwen.

Naast deze tegemoetkoming heeft de afgelopen periode mij ook geleerd dat we voor de toekomst nadrukkelijk verbeteringen moeten aanbrengen in de praktische rechtsbescherming van toeslaggerechtigden. Hiertoe is dan ook de Adviescommissie uitvoering toeslagen onder leiding van de heer Donner ingesteld. Parralel aan het werk van de adviescommissie verken ik met de staatssecretaris van SZW de mogelijkheden om de strikte wetgeving rondom (het recht op) kinderopvangtoeslag meer in lijn te brengen met de menselijke maat.

In de periode totdat een bevredigende oplossing gevonden is, zal Toeslagen geen (verdere) (dwang)invorderingsmaatregelen nemen in de CAF-11 dossiers. Dat geldt zowel voor de lopende CAF-11 rechtszaken als de reeds afgedane CAF-11 zaken. Op deze manier wil ik het ontstane leed voor de ouders niet verder onnodig verzwaren.

Aanwezigheid van nationaliteit in de systemen van Toeslagen

In de media is bericht over het gebruik van nationaliteit door Toeslagen, waarbij de suggestie werd gewekt dat de Belastingdienst op basis van etniciteit profileert. Etnisch profileren keur ik, de rest van het kabinet en de Belastingdienst, ten strengste af. Nationaliteit is echter wel een persoonsgegeven dat wordt geregistreerd en gebruikt door Toeslagen.

Toekenning toeslagen

Om in aanmerking te komen voor een toeslag geldt dat de aanvrager de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfstitel heeft. Dit geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner(s). Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Om te kunnen beslissen over een toeslagaanvraag worden in het toeslagensysteem de nationaliteiten en de verblijfstitel vastgelegd.

De registratie van de tweede nationaliteit is in de loop der jaren veranderd. Tot 2014 ontving Toeslagen uit de BRP zowel de eerste als de tweede nationaliteit. Vanaf 2014 ontvangt Toeslagen vanuit de BRP alleen de Nederlandse nationaliteit, ook als een persoon daarnaast nog een andere nationaliteit heeft. Indien een persoon niet de Nederlandse nationaliteit heeft, werd en wordt de andere (eerste) nationaliteit doorgegeven.

Het verwijderen van historische gegevens over nationaliteit is pas halverwege 2018 begonnen. Die klus is helaas pas eind dit jaar geklaard. In de tussentijd zullen medewerkers van Toeslagen de tweede nationaliteit niet meer in de systemen kunnen raadplegen.

Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is een onderzoek gestart naar de verwerking van bijzondere persoonsgegevens zoals nationaliteit bij de Belastingdienst.

Het onderzoek van de AP richt zich op het verwerken van gegevens omtrent tweede nationaliteit in het Toeslagen V Systeem (TVS) en/of in het kader van de controle op de kinderopvangtoeslag. Daarnaast onderzoekt de AP of de Belastingdienst geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd op bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer specifiek de tweede nationaliteit – gebruikt in het kader van controle op de kinderopvangtoeslag.

Op 18 juli 2017 is – desgevraagd – aan de AP gemeld dat Toeslagen de actuele gegevens over de nationaliteit uit de BRP krijgt, dat hierin de actuele nationaliteit

niet wordt opgenomen en dat Toeslagen deze informatie niet heeft. Deze informatie is echter niet volledig, want later is mij gebleken dat de gegevens van toeslaggerechtigden waarvan vóór 2014 de dubbele nationaliteit geregistreerd werd, nog wel in de systemen van Toeslagen te raadplegen zijn. Hier is met de AP tijdens hun 'onderzoek ter plaatse' bij Toeslagen op 25 april jl. over gesproken.

De AP heeft aangegeven nog geen uitspraken te kunnen doen over de doorlooptijd van het onderzoek. Ik wacht de uitkomsten van hun onderzoek met grote belangstelling af en verleen uiteraard elke medewerking.

Hoe gebruiken we nationaliteit in het toezicht?

Uw Kamer heeft onder meer tijdens het mondelinge vragenuur van 21 mei ook gevraagd in te gaan op het gebruik van nationaliteit door Toeslagen. Daar ga ik hier verder op in. Het gebruik van nationaliteit in het toezicht valt uiteen in het gebruik in de geautomatiseerde risicoselectie aan de ene kant en het gebruik bij CAF-zaken aan de andere kant.

Toeslagen past risicoselectie toe bij het toezicht op individuele toeslaggerechtigden. Bij het toezicht op de huur- en kinderopvangtoeslag wordt een geautomatiseerde controle uitgevoerd. Het zogeheten risico-classificatiemodel; software geprogrammeerd om te selecteren op basis van tientallen indicatoren, zoals de afstand tussen het woonadres van ouders en de locatie van de kinderopvang of gastouder. Als het systeem een kritiek aantal indicatoren detecteert, volgt er een handmatige controle en beoordeling. De behandelend medewerker weet niet waarom het systeem een casus selecteert. Het gaat hierbij *niet* om CAF-zaken.

Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap was een van de bovengenoemde indicatoren. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, werd uitgegaan van Nederlanderschap. Nu wordt Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap niet meer als criterium gebruikt in het risico-classificatiemodel. De algoritmes van het geautomatiseerde model leren namelijk door de tijd heen en worden regelmatig geüpdatet. Dit betekent dat regelmatig indicatoren verdwijnen of worden toegevoegd. Bij de kinderopvangtoeslag had Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap sinds medio 2018 geen toegevoegde voorspellende waarde meer voor het mede bepalen van de (on)juistheid bij het toekennen van toeslagen. Bij de huurtoeslag zag ik een vergelijkbare ontwikkeling, waardoor in april 2019 besloten is ook deze risico-indicator uit het model te halen. Bij de zorgtoeslag en het kindgebondenbudget is het nooit een risico-indicator geweest. Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap wordt bij alle toeslagen niet meer in de risicoselectie meegewogen.

Ik benadruk dat Toeslagen geen gegevens over de nationaliteit van houders van gastouderbureaus of gastouders meer (check: meer?) gebruikt bij risicoselectie.

CAF-zaken
De behandeling van CAF-zaken wordt gestart op basis van interne en externe signalen over vermoedens van georganiseerd misbruik. Zoals eerder aangegeven kunnen deze signalen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constateringen tijdens het toezicht van de Belastingdienst.

In 2013 maakte Toeslagen bij het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen. Deze uitdraai, ook wel query genoemd, bevatte informatie over het gastouderbureau en daarbij alle mogelijke betrokken gast- en vraagouders. Bepaalde geselecteerde gegevens over vraagouders zoals opgenomen in de systemen van Toeslagen, waaronder gegevens over nationaliteit, komen voor in een dergelijke query. Wanneer de analyse van een query aanwijzingen gaf van mogelijk georganiseerd misbruik legde het CAF in sommige gevallen bezoeken af. Vaak was het signaal dat de administratie op bepaalde punten niet leek te kloppen. Bezoeken, in andere documentatie ook wel een "waarneming ter plaatse" of een "actualiteitsbezoek" genoemd, werden afgerond met een verslag van bevindingen.

Vanaf 2016 werden analyses van de queries gemaakt om een overzichtelijk beeld te geven van de situatie. Die zogeheten quick scans bevatten een overzicht van burgerservicenummers van de vraagouders, het soort toeslag, de woonplaats van de vraagouders, urenstaten en de totale financiële omvang. Ook de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvragers werd destijds opgenomen in de quick scan. Sinds 2016 wordt op basis van een quick scan besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak. Gegevens over nationaliteit zijn sinds medio 2018 op basis van voortschrijdend inzicht niet meer opgenomen in de quick scan. Volgens het beleid van Toeslagen is (tweede) nationaliteit geen selectiecriterium bij het starten of uitvoeren van CAF-zaken. Tegelijkertijd, kan ik, mede door het gebrekkig vastleggen van beslissingen en de individuele inschatting van medewerkers destijds, niet garanderen dat het nergens heeft meegespeeld. Dat ik dit niet kan uitsluiten betreur ik ten zeerste. Op dergelijke wijze profileren hoort niet thuis in onze rechtsstaat.

Andere acties

Het onderzoek van de adviescommissie richt zich op de toeslaggerechtigden. De minister heeft aan uw Kamer toegezegd dat het gebruik van de nationaliteit breder binnen de Belastingdienst wordt onderzocht. Dit verzoekt het lid Omtzigt ook in zijn motie om een extern onderzoek naar mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken. De adviescommissie geeft voor het deel van de toeslaggerechtigden invulling aan de motie. Het andere deel van zijn motie van Omtzigt moet nog invulling krijgen.

Daarnaast zal ik uitvoering geven aan de motie Leijten, waarin zij verzoekt bij een bezwaarprocedure altijd de menselijke maat te hanteren, en de dienstverlening naar de belastingplichtige niet te staken.[1] Ik kom in het najaar terug op de deelname van Toeslagen in het RA-traject 'Maatwerk in Dienstverlening' van de secretarissen-generaal, uitgevoerd door ABD Topconsult.

Momenteel speelt er ontzettend veel op dit toeslagendossier, waaronder onderzoeken van de adviescommissie, de AP en de ADR. Voor een overzicht verwijs ik naar de bijlage. Ik benadruk het belang van het in gang zetten van al deze acties. Daarbij zal zeker gelden dat de conclusies niet altijd positief zijn en de aanbevelingen niet altijd eenvoudig uit te voeren. Deze zaak is wel een herbevestiging van de noodzaak daartoe, en dus zal ik mij tot het uiterste inspannen om duidelijkheid te verkrijgen en zal ik mij inzetten voor de opvolging van acties die de komende periode op dit dossier hard nodig zal zijn. De Belastingdienst moet immers boven elke twijfel verheven zijn.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

N.B. Moet nog nav procedurevergadering:

- Omtzigt vroeg (1) of de commissie de uitspraken van de Kinderombudsman, de Ombudsman en de Hoge Raad ook kan behandelen, en (2) of de commissie zo ingericht kan worden dat burgers/ambtenaren zich direct kunnen melden bij de commissie. Leijten constateerde dat op het ministerie men vanaf tijdperk Wiebes langzaam van gedachten is veranderd over de grootte van het probleem rondom toeslagen, en zij wil graag de interne stukken ontvangen op basis waarvan dit is veranderd. Van Weyenberg (D66) voegde als vraag toe wat de precieze taakopvatting van de commissie is. Omtzigt vroeg ook of de Kamer de stukken rondom de EDP Audit naar kinderopvangtoeslag kan ontvangen. Dit gaat om de opdrachtbrief, de brief van 20 oktober 2018 en de brief van 11 november 2018.

[1] Kamerstukken II 2018-19, 31 066, nr. 477.

Bijlage 1. Stand van zaken toezeggingen CAF-11 [nog af te ronden]

Onderwerp	Omschrijving	Stand van zaken
ADR-onderzoek	• Tijdens het debat van 21 maart jl. heb ik een onderzoek toegezegd naar het handelen van Toeslagen in alle CAF-zaken in de periode 2014 tot medio 2016 door Auditdienst Rijk (ADR). • Daarnaast onderzoekt de ADR specifiek de start van CAF 11.	• De onderzoeksopdracht wordt binnenkort naar uw Kamer gestuurd. • Naar verwachting komt de ADR eind 2019 met de bevindingen.
Adviescommissie uitvoering toeslagen	• De adviescommissie uitvoering toeslagen is toegezegd in het Vragenuur op 21 mei jl. • Over de instelling en taakopdracht van de commissie is uw Kamer op 29 mei jl. geinformeerd.	• Het tussentijdse deeladvies wordt verwacht in september 2019. • Het eindrapport wordt eind 2019 opgeleverd.
Gesprek met de Kinderombudsman	• Op 24 april jl. is er een gesprek met directeur Toeslagen en mijzelf geweest waarin de Kinder-ombudsman nader heeft toegelicht op welke wijze kinderrechten meegewogen kunnen worden in de besluitvorming.	• Met de Kinderombudsman is afgesproken dat we naar de toekomst toe contacten zullen blijven onderhouden op dit onderwerp. • Over eventueel contact zal ik uw Kamer tijdig informeren.
Gesprek met de Nationale Ombudsman (NO)	• Tijdens het debat van 21 maart jl. heb ik toegezegd met de NO in gesprek te gaan.	• Het gesprek met de wordt ingepland na het deeladvies van de adviescommissie uitvoering toeslagen.
Gesprekken met betrokken ouders in de CAF-11 zaak.	• Er hebben op 15, 17 en 22 mei jl. gesprekken plaatsgevonden met de directeur en medewerkers van Belastingdienst/Toeslagen. • Op dinsdag 11 juni ga ik in gesprek met de betrokken ouders.	• Uw Kamer wordt nog voor het AO Belastingdienst van 19 juni geïnformeerd over deze gesprekken. •
IBO Toeslagen	Het onderzoek van de Werkgroep Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Toeslagen bestaat uit twee delen: • Deel 1 heeft tot doel om verbetervoorstellen ter vermindering van het aantal terugvorderingen en nabetalingen te doen binnen de kaders van het huidige stelsel. • Deel 2 heeft tot doel opties te onderzoeken om de inkomens-ondersteuning op een andere manier vorm te geven dan het huidige stelsel.	• Deelonderzoek 1 wordt in oktober 2019 opgeleverd. • Deelonderzoek 2 wordt in december 2019 opgeleverd.

Maatwerk in Dienstverlening	• Toeslagen neemt deel aan het traject 'Maatwerk in Dienstverlening' van de Secretarissen-Generaal, uitgevoerd door ABD Topconsult. • Via dit traject wordt uitvoering gegeven aan de motie Leijten, waarin zij verzoekt bij een bezwaarprocedure altijd de menselijke maat te hanteren, en de dienstverlening naar de belastingplichtige niet te staken.	• In het najaar van 2019 informeer ik uw Kamer verder over de voortgang.
Verbetermaatregelen	• In de Kamerbrief van 11 oktober 2018 heb ik verdere verbetermaatregelen aangekondigd rondom het informatiebeheer van Toeslagen en de vaktechnische inbedding.	• Deze trajecten lopen nu.

Notitie DJZ Advies inz. Tegemoetkoming CAF-11
7 juni 2019

Aanleiding
Uw vraag welke mogelijkheden er zijn om de betrokken vraagouders in de CAF11 zaak tegemoet te komen.

Kernpunt
De Landsadvocaat heeft op ons verzoek advies uitgebracht. De Landsadvocaat ziet twee oplossingsrichtingen voor een tegemoetkoming. Vanwege juridische risico's adviseert de landsadvocaat echter met een tegemoetkoming te wachten op het advies van de Commissie Donner.

Indien - alles in aanmerking nemende – er toch gekozen wordt voor een tegemoetkoming, wordt u geadviseerd te kiezen voor een tegemoetkoming in de vorm van individuele vaststellingsovereenkomsten. Daarmee wordt beoogd uitsluitend een recht op tegemoetkoming te geven aan de vraagouders in het CAF 11-dossier waarin de toeslag weliswaar is aangevraagd, maar uiteindelijk niet of niet geheel is toegekend.

Toelichting

1. De Landsadvocaat heeft in essentie twee oplossingsrichtingen onderzocht:
   (a) Het herzien van toeslagen over de desbetreffende jaren (2012, 2013 en 2014).
   (b) een tegemoetkoming die in individuele vaststellingsovereenkomsten wordt vastgelegd.

2. Belangrijke notie is dat bij een tegemoetkoming bedoeld voor CAF11-zaken, er een risico is op precedentwerking omdat de betrokkenen uit de CAF11-zaak mogelijk onvoldoende onderscheiden kunnen worden van betrokkenen uit andere CAF-zaken die iets vergelijkbaars hebben meegemaakt. Daarnaast is er een risico dat ook buiten de CAF-zaken er precedentwerking op kan treden.

3. De kans bestaat verder dat niet iedereen in zal gaan op het aanbod en dat een aantal vraagouders persisteert in het alsnog ontvangen van toeslag en eventuele verder schade en de procedures voortzet. Een tegemoetkoming uit coulance is strikt juridisch bezien namelijk niet hetzelfde als het alsnog ontvangen van een toeslag.

4. Indien de juridische risico's zich verwezenlijken zal eerder het tegendeel worden bereikt van wat met de gewenste snelle oplossing wordt beoogd. De kans op procedures neemt dan toe, bijvoorbeeld van vraagouders in het CAF11-dossier die van oordeel zijn dat de tegemoetkoming onvoldoende tegemoet komt aan hun schade of van vraagouders die zich op het standpunt stellen dat zij ook in aanmerking komen voor een tegemoetkoming omdat ten aanzien van hun ook onzorgvuldig is gehandeld.

5. Vanuit juridisch oogpunt wordt u geadviseerd om bovenstaande redenen pas over te gaan tot een tegemoetkoming indien de commissie Donner daartoe adviseert.

6. Indien niettemin de bereidheid bestaat de bovengenoemde risico's te nemen en nu tegemoet te komen aan de vraagouders in het CAF11-dossier, wordt geadviseerd dit vorm te geven (optie b) met individuele vaststellingsovereenkomsten. Omdat de oplossingsrichting in haar uitwerking

meer ruimte biedt voor maatwerk. Daar komt bij dat de hoogte van de tegemoetkoming– naar wij begrijpen – duidelijk is. Een nadere beoordeling met bijbehorende kans op procedures, is dan niet nodig. In een dergelijke regeling zullen uiteraard alle feiten/ omstandigheden worden betrokken die de regeling zo veel als mogelijk uniek maken voor CAF-11.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
M.S. Bogtstra

Fact-sheet DGBD (7 juni 2019)

Afbakening en precedentwerking

NB: wij stellen voor in de VSO's slechts te verwijzen naar de TK-stukken en niet specifiek in te gaan op alle omstandigheden die CAF-11 bijzonder maken. Hieronder een tekst die als basistekst gebruikt zou kunnen worden voor de TK-brief en/of gesprekken van de stas met ouders en anderen.

De Belastingdienst heeft niet de vereiste zorgvuldigheid betracht ten aanzien van de ouders die gebruik hebben gemaakt van de diensten [redacted] de periode van … Dit blijkt uit de eerdere communicatie met de Tweede Kamer en de Nationale Ombudsman. Hierbij zijn onder meer de volgende omstandigheden van belang:

- Er is twijfel of de signalen die hebben geleid tot het starten van een onderzoek bij het gastouderbureau voldoende gerechtvaardigd waren voor de schaal van de maatregelen.
- Bovendien vond stopzetting van de kinderopvangtoeslag in het geval er nog sprake was van voorschotten, al plaats voordat de bewijsstukken en gegevens waren opgevraagd.
- Aan de ouders is niet of onvoldoende duidelijk gemaakt welke bewijsstukken zij aan de Belastingdienst dienden te overleggen.
- Er is in veel gevallen een aanzienlijke vertraging geweest in het behandelen van ingediende bezwaar- en of beroepschriften.
- In het algemeen is er gebrekkig gecommuniceerd naar de ouders, terwijl zij al die tijd geen kinderopvangtoeslag ontvingen en in onzekerheid verkeerden over het recht daarop.
- Het handelen van de Belastingdienst heeft voor de ouders (vaak grote) financiële gevolgen gehad mede door de lange afhandeltijden. De Belastingdienst had minder ingrijpende manieren voorhanden om het toezicht uit te voeren.
- Een bevredigende oplossing waarbij mogelijk ten onrechte stopgezette en/of teruggevorderde toeslagen (alsnog) worden toegekend heeft te lang op zich laten wachten.

Hoewel de Belastingdienst/Toeslagen ook regelmatig door de rechter in het gelijk gesteld is gesteld, lijken alle omstandigheden rondom het gastouderbureau [EXDADIM] en de ouders die van zijn diensten gebruik hebben gemaakt, reden om compensatie te verlenen zoals vastgelegd in deze overeenkomst.